

Samen werken
aan veiligheid.

NR. 10 / OKTOBER 2011

Veiligheidsberaad

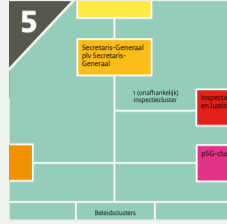
DE VEILIGHEIDSREGIO

UITGAVE VAN HET VEILIGHEIDSBERAAD IN SAMENWERKING MET NVBR, POLITIE NEDERLAND, GHOR, VNG EN HET MINISTERIE VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

3 Verbeterd systeem voor slachtofferinformatie

Afgelopen maanden is hard gewerkt aan een eigentijdse methode om slachtoffers en verwanten adequater te informeren. Hier alvast een tipje van de sluier.

5 Hoofdstructuur VenJ bekend

Het bestuursdepartement van het ministerie van Veiligheid en Justitie is per 1 juli ingedeeld in zeven clusters. Inmiddels is het departement gestart met de volgende fase van het programma Goed Georganiseerd.

6 Expertmeeting Moerdijk: brand was 'wake up call' voor overheid

De drukbezochte bijeenkomst ging over de evaluatie en de lessen die geleerd kunnen worden van de brand in Moerdijk. Een impressie.

8 Rol van burgemeester bij ontruimen zorginstellingen

Wat zijn de verschillende rollen bij bevolkingszorg? Wie heeft de verantwoordelijkheid over de patiënten? Een verkenning aan de hand van twee cases.

Burgemeester Aleid Wolfsen nieuwe voorzitter Veiligheidsberaad:

"Méér dan een doorgeefluik"

Een mooi moment om het stokje over te nemen vindt Aleid Wolfsen, de opvolger van Thom de Graaf als voorzitter van het Veiligheidsberaad: "De afgelopen jaren is veel tot stand gebracht en er staat nu wat. Ik ben zeer gemotiveerd om hiermee verder te gaan." Een kennismaking met de nieuwe voorzitter. Over zijn affiniteit en eigen ervaring. En over de belangrijkste thema's voor de komende jaren.

Wat Wolfsen heeft doen besluiten om ja te zeggen op het verzoek om voorzitter te worden? "Als Thom het vraagt...", lacht hij. Hij heeft er duidelijk zin in: "Werken aan veiligheid van mensen is mooi en belangrijk." Natuurlijk heeft een beetje burgemeester inhoudelijk affiniteit met het veiligheidsdomein. Anders noopt de praktijk daar wel toe. Voordat Wolfsen na zijn Kamerlidmaatschap burgemeester van Utrecht werd, heeft hij bewust om een oefening met de complete leiding van de hulpdiensten verzocht. "Want er kan de dag na je installatie een grote brand uitbreken. Daarom moet je elkaar kennen en blind kunnen vertrouwen."

'Ook bij de veiligheidsregio's geldt: je werkt lokaal. Het is verlengd lokaal bestuur.'

Rampenbestrijding en crisisbeheersing gaan als een rode draad met bestuurders mee, weet Wolfsen intussen uit ervaring. Hij noemt de grootscheepse stroomuitval in stadsdeel Overvecht een paar maanden na zijn aantreden. De gigantische brand in de binnenstad van Utrecht in de zomer van 2008. En actueel, de bouw van een overkapt stuk snelweg tussen de stad en Leidsche Rijn in de vorm van een landtunnel met extra rijstroken. "Een giga-project. En alles mag er doorheen", aldus Wolfsen die de veiligheidsverklaring moet afgeven.

TIJD

Wolfsen werd vier jaar geleden gelijk voorzitter van de Veiligheidsregio Utrecht. Op meerdere fronten een toonaangevende regio, wat hem er overigens niet van zal weerhouden om blanco in het landelijke werk te stappen: "Ik hoop dat wij er ook de komende tijd in zullen slagen om met elkaar het beste van de afzonderlijke

veiligheidsregio's te combineren." Wolfsen wordt ook regio-burgemeester van de regionale politie-eenheid waar Utrecht, Flevoland en Gooi en Vechtstreek onder vallen. Heeft hij los van de 'rest' van zijn lokale portefeuille eigenlijk wel tijd voor nog een grote klus erbij, als gezicht van de gezamenlijke veiligheidsregio's en landelijke gesprekspartner voor de minister?

"Ik ben weliswaar dan regioburgemeester, maar korpsbeheerder af. Omdat er een nationale politie komt, ga ik straks niet meer over een begroting van ongeveer 280 miljoen. Daarnaast komt de regionale beheersdriehoek over de politie te vervallen", zegt hij over de tijd die vrijkomt.

Maar het is vooral om inhoudelijke redenen dat hij graag tijd en energie vrijmaakt voor wat hij noemt de 'schakelfunctie' van het Veiligheidsberaad: "Het is naar de regio's toe een dienstverlenende club. Daarnaast fungeert het beraad als kennismakelaar. En bij elkaar is het een orgaan waarmee je langs de weg van het dagelijks bestuur gemeenschappelijke belangen vertegenwoordigt."

WEDERKERIG

Wolfsen vindt dat de kijkrichting van het Veiligheidsberaad 'fundamenteel wederkerig' dient te zijn: naar Den Haag uiteraard, maar wel degelijk ook de andere kant uit: "We zijn méér dan een doorgeefluik. Niet voor niets dat we aanvullend op de brancheorganisaties ook een agenderende functie hebben."

Overigens zal de positie van de veiligheidsregio's de komende jaren een thema op zichzelf zijn, verwacht Wolfsen. Zeker als zij op welk gebied dan ook ingeklemd dreigen te raken tussen lokale belangen en landelijke beleidsprioriteiten. "Rampenbestrijding en crisisbeheersing is echt lokaal", benadrukt Wolfsen: "Dat moet je verankeren."

De lokale bestuurder in hem zegt er steeds voor te waken dat Rijk en regio's zich loszingen van gemeenteraden. Dat gevaar ziet hij op dit moment rond het beheer van de politie: "Als gemeenten geen betrokkenheid meer hebben bij de begroting, dreigt het gevaar van vermindering van betrokkenheid van raden en wordt de burgemeester niet meer scherp gehouden. Daar moeten we zeer alert op blijven. Ook bij de veiligheidsregio's geldt: je werkt lokaal. Het is verlengd lokaal bestuur."

Aleid Wolfsen: "Alert blijven dat veiligheidsregio's verlengd lokaal bestuur zijn."

Wat vindt u van De Veiligheidsregio?

Bij de verschijning van het tiende nummer van De Veiligheidsregio wil de redactie graag weten hoe de krant wordt gelezen en gewaardeerd.

Daarom nodigen we u uit deel te nemen aan ons lezersonderzoek. Dat klinkt tijdrovender dan het is. Het beantwoorden van de vragen duurt ongeveer tien minuten. Waar ruimte is voor een toelichting stellen we die op prijs, maar noodzakelijk is het niet. Uw reactie helpt ons van De Veiligheidsregio een nog aantrekkelijker en lezenswaardiger uitgave te maken.

Via www.veiligheidsberaad.nl komt u bij de vragen. Wat vindt u van De Veiligheidsregio? Laat het ons weten!

Vul de enquête in op www.veiligheidsberaad.nl

DIENSTBAAR

Wolfsen is volledig met zijn voorganger eens dat het Veiligheidsberaad primair dienstbaar is aan de regio's. Hij vindt dat Thom de Graaf, die het beraad en het hele constructieve veiligheidsregio 'in positie heeft gebracht', het goed gedaan heeft: "Thom deed het op zijn rustige, goed geïnformeerde manier. Hij kent de dossiers en de mensen. En hij weet waar hij naar toe moet. Hij doet dat met respect voor het lokale bestuur en voor individuele veiligheidsregio's. Tegelijk weet hij heel goed te verwoorden hoe belangrijk het is om samen te werken. Daar zijn wel stappen gezet hoor."

Daarom springt Wolfsen in dit geval graag op een rijdende trein. Maar wat pakt hij op van wat er voorligt en wat wil hij de komende jaren toevoegen? Moeiteloos somt hij de belangrijkste punten op. Het Instituut Fysieke Veiligheid waar achter de schermen hard aan wordt gewerkt om volgend jaar van start te kunnen gaan: "Echt een instituut van en voor ons. Een geweldige ondersteuning voor alle veiligheidsregio's, ook in de sfeer van opleidingen en kennis." Wolfsen zal er graag – op afstand – bestuurlijke verantwoordelijkheid voor dragen.

Vervolg op pagina 2

Oprichtingsdatum Instituut Fysieke Veiligheid naar 1 juli 2012

GASTCOLUMN

Ira Helsloot

'Veiligheid'-regio's?

Natuurlijk zijn veiligheidsregio's geen 'veiligheid'-regio's. Veiligheidsregio's gaan niet alleen niet over sociale veiligheid maar hebben ook niets te maken met de meest voorkomende vormen van fysieke onveiligheid. De spectaculaire teruggang van 1200 naar 600 verkeersdoden per jaar komt niet door de instelling van veiligheidsregio's. Ook aan de 2200 personen die per jaar omkomen in huis door het vallen van trappen en trapjes doet de veiligheidsregio niets. Publieke gezondheidszorg en infectieziektebestrijding... u raadt het al. Veiligheidsregio's zijn momenteel eigenlijk hulpverleningsregio's. Het kan dan ook niet verbazen dat veiligheidsregio's *avant la Wet-veiligheidsregio-lettre* meestal gewoon ook hulpverleningsregio's hetten.

Is deze observatie nu iets meer waard dan de betiteling semantisch geneuzel? Wat mij betreft wel en wel om twee redenen.

De eerste reden is dat het woord veiligheidsregio door de wetgever bewust gekozen is vanwege de uitstraling van het woord veiligheid. De betiteling past daarmee in een lange traditie van beleidssymboliek op dit terrein: van de organisatie Bescherming Bevolking (BB) die ons toch niet tegen kernbommen kon beschermen via een stortvloed aan slechts papieren planfiguren in de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding uit 2004 tot nu de gedachte dat details aan repressieve middelen in het Besluit veiligheidsregio's de hulpverlening, laat staan de veiligheid, echt ten goede komen. Het nadeel van dit soort symboliek is dat slechts de professioneel betrokkenen er in lijken te geloven terwijl de gemiddelde burger deze symboliek simpelweg doorziet.

De tweede reden is dat het wenselijk zou zijn dat er echte veiligheidsregio's zouden komen. Dus veiligheidsregio's die integraal bestuurd worden en te dure en ineffectieve respons inruilen voor effectieve preventie. De brandweer heeft de wenselijkheid hiervan in haar 'strategische reis' beschreven. Een eerste stap is om de veiligheidsregio's eerst eens echt over alle spoedeisende hulpverlening te laten gaan. Nu valt eigenlijk alleen de hulpverlening door de brandweer binnen de veiligheidsregio (en vormt daarmee ongeveer 80% van de begroting). Spoedeisende medische hulpverlening en noodhulp door politie vallen daarmee buiten de huidige scope van de veiligheidsregio. In de meeste beschaaft landen zijn echter bijvoorbeeld de spoedeisende medische hulpverlening en de brandweerpulpverlening gecombineerd om redenen van effectiviteit en efficiency. In Nederland heeft de ongeremd woekerende professionalisering van hulpverleningsdiensten ervoor gezorgd dat de ook hier bestaande combinaties van brandweer en ambulancedienst en zelfs van politie en brandweer geruisloos zijn opgedoekt. Dit heeft geleid tot meer professionaliteit, maar niet tot meer effectiviteit, en vooral tot meer kosten. Krachtig besturen van veiligheid is noodzakelijk om hulpverleningsdiensten te dwingen tot samenwerking en deprofessionalisering zodat de samenleving meer waar voor minder geld gaat krijgen.

Ira Helsloot
Hoogleraar besturen van veiligheid
Radboud Universiteit Nijmegen

Het Instituut Fysieke Veiligheid wordt de nieuwe ondersteuningsorganisatie van en voor de veiligheidsregio's. Het NIFV (inclusief de Landelijke Faciliteit Rampenbestrijding, bureau Veiligheidsberaad en bureau LMD brandweer, die al onder het NIFV vallen) en het Nederlands bureau brandweexamens (Nbbe) vormen straks samen het IFV. Ook een aantal taken van het bureau NVBR en de liaison van GHOR Nederland worden in het IFV opgenomen.

Van begin af aan is ernaar gestreefd het Instituut Fysieke Veiligheid op 1 januari 2012 in werking te laten treden. Dat is echter niet meer haalbaar, want om het IFV te kunnen oprichten moet de aanpassing van de Wet veiligheidsregio's voor 1 januari zijn aangenomen door de Eerste en Tweede Kamer. Zonder de wet kan het IFV namelijk niet bestaan en geen werkzaamheden uitvoeren. Het wetsvoorstel wordt dit najaar behandeld door de Tweede Kamer. Het is nog onzeker of de Aanpassingswet voor 1 januari 2012 is aangenomen. Dit betekent dat het IFV er niet op 1 januari 2012 kan staan. Boekhoudkundig kunnen organisaties op twee momenten in het jaar worden opgericht, daarom wordt 1 juli 2012 de oprichtingsdatum voor het IFV.

Onderwijl bouwen kwartiermaker Theo Bakhuizen en de stuurgroep IFV verder aan de organisatie. Eind van dit jaar moet bekend zijn hoe de nieuwe organisatie er precies uit gaat zien en op welke wijze de overgang van het personeel van de latende organisaties naar het IFV zal plaatsvinden. Het organisatieplan, personeelsplan, formatieplan en het sociaal plan moeten eind van het jaar klaar zijn. Op 1 januari 2012 begint het advies- en

besluitvormingstraject met de besturen en ondernemingsraden van de organisaties die opgaan in het IFV. Dit advies- en besluitvormingsproces moet op 1 april 2012 zijn afgerond, zodat in de laatste drie maanden voor de inwerkingtreding van het IFV de nieuwe organisatie ingericht kan worden. Zo zal er een huisstijl ontworpen worden en de nieuwe administraties voor personeel, financiën en salaris ingericht. Als dit allemaal is gedaan, kan het IFV op 1 juli 2012 daadwerkelijk van start.

HOE GAAT HET IFV ERUIT ZIEN?

Op 31 augustus stemde de stuurgroep IFV definitief in met de governance voor het Instituut Fysieke Veiligheid. Gekozen is voor een bestuursmodel waarin de algemene leiding (het strategisch niveau) in handen is van het algemeen en dagelijks bestuur van het IFV, dat wordt gevormd door het Veiligheidsberaad. De dagelijkse leiding van het IFV (het tactisch en operationeel niveau) is in handen van een driehoofdige directie. Deze bestaat uit een algemeen directeur, een directeur *operations* en een directeur kennis. De stuurgroep heeft besloten per 1 januari 2012 een voorlopige directie aan te stellen. Deze neemt bij de jaarwisseling de rol van kwartiermaker over van Theo Bakhuizen en gaat verder met het uitbouwen en inrichten van het Instituut Fysieke Veiligheid.

De drie kwartiermakers zijn ook de beoogd directeuren voor het IFV. Zij worden voor de tussenliggende periode aangestuurd door het dagelijks bestuur van het Veiligheidsberaad (dat bij ingang van het IFV ook het dagelijks bestuur van het IFV wordt) en leggen daar ook verantwoording aan af. //

Vragen over het Instituut Fysieke Veiligheid? Stuur een e-mail naar info@ifv.nl

Vervolg van cover

Verder noemt hij het grote belang van multidisciplinair oefenen en optreden. Van coherente crisiscommunicatie en netcentrisch werken. Voorts alles wat met preventie te maken heeft, omdat daar nog zoveel winst valt te behalen. De balans tussen nationale politie en de veiligheidsregio's. En natuurlijk de meldkamerproblematiek in de meest brede zin van het woord.

Hij is terughoudend om nu al op de inhoud van de afzonderlijke onderwerpen in te gaan, al heeft hij er wel een mening over. Datzelfde geldt voor zijn boodschap richting minister en het kabinet voor de komende jaren: "Die wil ik graag eerst met de regio's bespreken. Daarom zie ik zeer uit naar de eerste vergaderingen van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur."

STAPPEN ZETTEN

In zijn bestuursperiode van drie jaar hoopt Wolfsen in elk geval te bereiken dat er op alle genoemde thema's belangrijke stappen vooruit zijn gezet. Dan staat het Instituut Fysieke Veiligheid er helemaal en heeft iedereen een helder zicht op de nieuwe constellatie van de meldkamer, om maar twee voorbeelden te noemen. Genoeg te doen. Vandaar dat Wolfsen ook helemaal met de minister eens is dat de veiligheidsregio's als zodanig nu eerst tijd en rust moeten krijgen om zich verder te ontwikkelen.

Net als het arsenaal openbare orde en veiligheidsbevoegdheden voor de burgemeesters is het pakket voor de veiligheidsregio's, met wat er nu aan wet- en regelgeving voorhanden is, bestuurlijk wel ongeveer compleet, vindt Wolfsen. Daar zal dan even niet meer de focus op hoeven te liggen. De grote uitdaging voor de komende tijd ligt volgens hem veel meer in hoe veiligheidsregio's tot op specifieke terreinen als de infectieziektebestrijding operationeel invulling geven aan het uitgebreide palet verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

De nieuwe voorzitter verheugt zich op de uitwisseling van kennis en kunde die er zit aan te komen. In dit verband vindt hij het Veiligheidsberaad ook een heel collegiaal beraad: "Dat past wel bij dat dienstbare." //

WIE IS ALEID WOLFSEN?

Burgemeester van Utrecht sinds 1 januari 2008. Daarvoor zes jaar Kamerlid voor de PvdA. Eerder onder meer werkzaam als griffier bij de arrondissementsrechtbank te Zwolle, als rechter te Amsterdam en als vice-president van de arrondissementsrechtbank in Haarlem.

Mr. Aleid Wolfsen bekleedt een aantal nevenfuncties. Tot de nevenfuncties die hij niet in zijn hoedanigheid als burgemeester uitoefent, behoren onder meer die van lid van de Raad van Toezicht bij Slachtofferhulp Nederland, voorzitter van de Letselschaderaad, voorzitter van de Politie Kennis Raad, voorzitter Partnership Aanpak Seksueel Geweld en lid van de Politieonderwijsraad.

Verbeterde systematiek voor slachtofferinformatie

Sommige beelden bekijken. Zoals dat van die vrouw op Schiphol die op de avond van de Poldercrash nog steeds niet weet waar haar man is. De stuurgroep Slachtofferinformatiesystematiek onder voorzitterschap van de Zwolse burgemeester Henk Jan Meijer, portefeuillehouder multidisciplinaire samenwerking in het dagelijks bestuur van het Veiligheidsberaad, heeft afgelopen maanden hard gewerkt aan een eigentijdse methode. Deze is bedoeld om verwanten na grootschalige incidenten adequaat te informeren. Het ontwerp wordt op dit moment in bestuurlijke en andere gremia afgerond. Hier alvast een tipje van de sluier.

Al sinds de Bijlmerramp in 1992 is er discussie over de organisatie en uitvoering van het informeren van verwanten van slachtoffers bij grootschalige incidenten, rampen of crises. De vuurwerkramp in Enschede en de cafébrand in Volendam lieten zien dat er nog steeds geen werkbaar systematiek voorhanden was. Dat gold ook voor de Poldercrash en de aanslag tijdens Koninginnedag in Apeldoorn, twee jaar geleden.

NIET VERTEERBAAR

Het werken met de bestaande Nationale Gewondenkaart heeft tot in de Kamer aandacht getrokken. 'Er is wel een landelijke registratie, maar die wordt kennelijk niet gebruikt', zei toenmalig minister Ter Horst van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vorig jaar in de Tweede Kamer bij de evaluatie van onder andere de Poldercrash. Zij vond het 'niet verteerbaar dat na een calamiteit mensen ten einde raad zijn omdat ze niet weten waar hun dierbaren verblijven.'

Eind vorig jaar zijn een project- en stuurgroep aan de slag gegaan om, in lijn met wat de minister vroeg, tot een verbeterde werkwijze te komen. In de stuur- en projectgroep zitten vertegenwoordigers van de ministeries van Veiligheid en Justitie en Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Veiligheidsberaad, de politie en het Landelijk Team Forensische Opsporing, de coördinerend gemeentesecretarissen en de GHOR. Verder verleende ook het Crisislab gelieerd aan de Vrije Universiteit Amsterdam ondersteuning. 'Bij veel grote incidenten in Nederland in de laatste tien jaar hebben we gezien dat het ons niet lukt om snel na een ramp een goed overzicht te presenteren van de slachtoffers', begint de stuurgroep haar rapport over een nieuwe slachtofferinformatiesystematiek (SIS). Deze problematiek is overigens niet specifiek voor Nederland.

OPLOSSING

De oplossing is gezocht - en gevonden - in een nieuwe werkwijze voor slachtofferregistratie. De stuurgroep heeft geen nieuw technisch systeem bedacht, maar een systematiek, een procesontwerp waarvan het primaire doel is het informeren van verwanten. Meer precies wordt hieronder verstaan: het op accurate wijze en zo snel als mogelijk zekerheid verschaffen aan verwanten over de status van het slachtoffer. Het herenigen en informeren op individueel niveau staat centraal. Daarbij gaat het de verwanten vooral om zekerheid over de identiteit, de medische status en de locatie van het slachtoffer. Binnen de groep slachtoffers wordt onderscheid gemaakt tussen zelfredzamen (mensen die zelf in staat zijn om hun verwanten te informeren) en niet-zelfredzamen (slachtoffers die dat niet kunnen). Door onderscheid te maken ontstaat er meer ruimte om aandacht te geven aan de groep slachtoffers waar het echt om gaat: de slachtoffers die hun identiteit niet kenbaar kunnen maken.

De zorg van de overheid richt zich op het informeren van de verwanten van deze doelgroep van zwaargewonde en dodelijke slachtoffers en uiteraard op verminderd zelfredzamen die niet gewond zijn, zoals ouderen en gehandicapten. Omdat de gegevens van de zelfredzame slachtoffers later wel relevant kunnen zijn voor bijvoorbeeld nazorg, schaderegistratie en het opsporingsonderzoek, vraagt en stimuleert de overheid die mensen om zichzelf te registreren. Het streven is om die lijst ook compleet te krijgen, maar dat heeft tijdens of direct na de ramp niet de hoogste prioriteit.

Voor de registratie van de gegevens van (mogelijke) verwanten en vermisten wordt een frontoffice ingericht met een centrale website en een landelijk telefoonnummer. Het resultaat van

Bij een ontruimingsoefening van een discotheek noteert een politieagente gegevens van de jongeren en houdt bij wie naar welke sporthal wordt gebracht voor opvang.

beide is een lijst van vermisten gekoppeld aan verwanten. Dit is de informatiebasis voor het verdere koppelproces dat in de backoffice plaatsheeft.

VERANTWOORDELIJKHEID

De systematiek vergt een multidisciplinaire inzet en verantwoordelijkheid. Daarnaast houdt elke partij ook haar eigen (wettelijke) verantwoordelijkheid voor hulpverlening en registratie. De systematiek sluit aan op de dagelijkse werkwijze en routine van hulpverleners.

De eerder genoemde backoffice bestaat uit een multidisciplinair team van professionals dat zorgt voor de koppeling van verwanten en slachtoffers en de (geverifieerde) verwanten hierover informeert. Daarnaast levert de backoffice een slachtofferlijst en een lijst met gezochte personen. De basis voor de backoffice bestaat uit een kernteam met leden van het Landelijk Team Forensische Opsporing (LTFO), dat op zijn beurt wordt ondersteund door gemeenten, politie, GHOR en mogelijk psychosociale hulpverleners.

Alexander Meijer, gemeentesecretaris van Naarden en afgevaardigde in het Landelijk Overleg Coördinerend Gemeentesecretarissen, was als lid van de stuurgroep nauw betrokken bij de totstandkoming van het rapport. Het team Bevolkingszorg van de gemeente blijft verantwoordelijk voor het proces, benadrukt hij. In de warme fase zal de backoffice ook worden aangestuurd door de coördinator van de gemeente. Maar de samenwerking in de backoffice wordt nu expliciet gemaakt: "Gemeenten doen dagelijks aan bevolkingszorg. Die publieke dienstverlening zetten wij feitelijk ook onder de bijzondere omstandigheid van een calamiteit voort. De gemeente informeert bewoners, regelt een locatie waar verwanten terecht kunnen en een plek waar afscheid kan worden genomen."

Alexander Meijer: "Ook onder bijzondere omstandigheden, zoals een calamiteit zijn wij verantwoordelijk voor bevolkingszorg."

Tegelijkertijd legitimeert de systematiek de huidige praktijk waarin de politie over de lijst dodelijke en zwaargewonde slachtoffers gaat en daarbij de verwanten informeert. Het voorstel is dat de politie het complexe zoek- en controlewerk rond de slachtofferlijsten doet. Zij heeft immers (vaak meer) medewerkers die getraind zijn in het koppelen van gegevens en het controleren van identiteitsgegevens.

De stuurgroep geeft overigens zelf al aan dat de systematiek niet alle knelpunten oplost. Een crisis kenmerkt zich per definitie door tijdsdruk, onzekerheid en ontbrekende informatie. De systematiek kan niet 100 procent garantie geven dat de verwanten van de slachtoffers binnen een voor hen aanvaardbare termijn geïnformeerd zijn over het lot van het slachtoffer. Daarom is communicatie met de betrokken partijen en het publiek over het doel, de mogelijkheden en beperkingen van slachtofferregistratie onderdeel van de systematiek. //

Burgemeester Henk Jan Meijer:

"Het echte werk moet voorgaan"

"Proberen volledig te zijn is niet direct nodig. We kijken vooral naar de mensen voor wie de informatie nodig is", zegt burgemeester Henk Jan Meijer, portefeuillehouder multidisciplinaire samenwerking in het Veiligheidsberaad en voorzitter van de stuurgroep Slachtofferinformatiesystematiek.

We spreken hem voordat de nieuwe systematiek in de verschillende bestuurlijke en andere gremia wordt bekrachtigd. Wat hem voor ogen staat? "Dat verwanten zo snel mogelijk correct geïnformeerd zijn. Dat ze weten waar ze heen kunnen. Waar ze geassisteerd worden. En dat de onzekerheid waarin zij verkeren zoveel mogelijk wordt teruggebracht. Want wat duurt het lang als je moet wachten en niet weet hoe het zit."

Aan de hulpverleningskant is het belangrijkste vindt burgemeester Henk Jan Meijer, dat hierover eenduidige opvattingen zijn: "Wij concentreren ons op de zwaargewonde slachtoffers. Dat werk moet voor- en doorgaan. Dat kan omdat veel mensen juist ook in moeilijke situaties zelfredzaam zijn. Houd daar als overheid rekening mee. Ze kijken wat ze zelf kunnen doen, bellen ter plekke hun verwanten en gaan dan van de plaats incident af."

Meijer benadrukt dat het streven blijft dat er een complete lijst komt: "We zullen daarin alleen meer gebruik maken van de zelfredzaam-

heid van de burger. Juist die zelfredzaamheid wordt in hulpverleningskringen nog wel eens onderschat."

Het projectresultaat staat volgens hem als een huis: "Door leden van de belangrijkste betrokken partijen in de stuur- en projectgroep uit te nodigen, is draagvlak gecreëerd." Natuurlijk moet nog wel een aantal operationele en bestuurlijke keuzes worden gemaakt. Deze vormen de basis voor het implementatietraject dat volgt. Meijer noemt als voorbeelden de precieze situering van de front- en backoffice en de opleiding en training van medewerkers. Hij is verheugd dat de gemeentelijke kolom (coördinerend gemeentesecretarissen) heeft aangeboden dit traject te trekken: "Het blijft immers een gemeentelijke verantwoordelijkheid."

Welke baat hebben uw collega-bestuurders bij de nieuwe systematiek?

"Als ze te maken krijgen met een crisis en er zijn slachtoffers te betreuen, hebben ze binnenkort een werkwijze op basis van ervaringen waarmee ze in elk geval zo snel en goed mogelijk verwanten weten te informeren. Zo kan op dat punt onnodige frustratie en onrust worden weggenomen. Bovendien, informatie gaat tegenwoordig heel snel overal naar toe. Dat wordt, met het meenemen van zelfredzaamheid van mensen, geïntegreerd in de werkwijze. Mensen kunnen zelf veel en doen al veel. Zowel praktisch, op of rond de plaats van het incident, als in de communicatie naar hun dierbaren. Laten wij ons dan concentreren op de mensen die die hulp het hardst nodig hebben. En op degenen die leed ondervinden omdat ze - mogelijk onnodig - zich zorgen maken over iemand die ze kennen maar niet kunnen bereiken."

Henk Jan Meijer: "Laten we ons concentreren op de mensen die de hulp het hardst nodig hebben."

Eén protocol bij eerste hulpverlening voor politie, brandweer en ambulancepersoneel

“Het zou voor burgers niet moeten uitmaken wie de eerste hulp verleent bij een incident, zolang de handelingen in beginsel maar dezelfde te zijn,” laat Conchita Alvarez, Hoofd Onderwijs School voor Politiekunde, weten op de vraag waarom er ook een Landelijk Protocol Eerste Hulp Politie (LPEHP) moest komen. “De politie verleent hulp net als haar twee partners, ambulancedienst en brandweer. Als burger verlang je dan toch dezelfde zorg. Het moet niet uitmaken wie de hulp verleent in een bepaalde noodsituatie. Met het protocol eerste hulp bieden we de hulpverleners van politie, brandweer en ambulancezorg eenzelfde handelingsrepertoire binnen de afgesproken kaders.

De Politieacademie heeft in nauwe samenwerking met Ambulancezorg Nederland en het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid (NIFV) het landelijke protocol eerste hulp politie ontwikkeld. Binnen de OOV-keten zijn hierdoor nu samenhangend en op elkaar afgestemd landelijke protocollen eerste hulp voor politie,

brandweer en ambulancezorg beschikbaar die voor wat betreft methodiek en inhoud naadloos op elkaar aansluiten. De basis hiervan ligt in het Landelijke Protocol Ambulancezorg.

Het nieuwe protocol is uitdrukkelijk niet bedoeld om blind te kunnen handelen in de praktijk, benadrukt Alvarez met klem. “Het biedt vooral een basis van goed handelen bij

Politieman verleent bijstand.

situaties waar eerste hulp wordt geboden, zoals beademing en AED (Automatische Externe Defibrillator; red.) Om de hulpverleners van de drie veiligheidspartners min of meer op dezelfde wijze te laten handelen hebben we nu ook voor de politie een protocol. Binnen het politieonderwijs focussen we vooral op wat een agent tegenkomt bij de uitoefening van zijn vak, van ongelukken tot onwelwordingen. Dit zijn allemaal situaties waar de politie ook de andere twee veiligheidspartners tegenkomt. Eenduidigheid qua handelen is dan wenselijk.” Het afwijken van het protocol is mogelijk volgens Alvarez. “Maar dan is de keuze met gedegen en overwogen verstand gemaakt. En volgens mij kan een hulpverlener dat alleen maar doen als hij of zij eerst leert hoe het in de praktijk daadwerkelijk moet.”

De totstandkoming van het protocol heeft volgens het Hoofd Onderwijs School voor

Voor politiemedewerkers komen de protocollen in digitale vorm beschikbaar op PolitieKennisNet. Dit betekent dat de politieagent op straat altijd de meest actuele versie kan raadplegen. De Politieacademie heeft het LPEHP met ingang van augustus 2011 tevens vastgesteld als verplichte lesstof voor de basispolitieopleidingen. Een cursus voor overige geïnteresseerden start begin 2012. Meer informatie: www.ambulancezorg.nl

Politiekunde nog meer opgeleverd. “Uiteindelijk stopte de samenwerking met Ambulancezorg Nederland en het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid niet bij oplevering van dit protocol. In de praktijk gaat het vaak over het weten te vinden van elkaar. De samenwerking bij de ontwikkeling van het protocol Eerste Hulp Politie heeft hier een mooie basis voor gelegd.”

Tijdelijke wet ambulancezorg

Minister Schippers van VWS werkt de komende jaren aan een definitieve regeling van de ambulancezorg. Er komt een Tijdelijke wet ambulancezorg (Twaz) waarmee een wettelijke voorziening wordt getroffen voor een periode van vijf jaar. De Twaz vervangt de Wet ambulancevervoer (Wav) en de Wet ambulancezorg (Waz). De Waz zou de Wav vervangen, maar die wet is in verband met ‘Europees rechtelijke knelpunten’ niet in werking getreden.

In het oorspronkelijke wetsvoorstel zouden ambulancezorgaanbieders een vergunning voor onbepaalde tijd krijgen. Deze procedure was niet ‘EU-proof’. De wet waar minister Schippers nu op koerst, is tijdelijk om zo in de tussentijdse periode een meer structurele oplossing te vinden. Die moet recht doen aan wat met het parlement is besproken en binnen de Europese wet- en regelgeving passen.

Het voorstel dat nu voorligt, voorziet per ambulanceregio in een aanwijzing van een Regionale Ambulancevoorziening die exclusief deze dienstverlening verricht. Daarbij wordt uitgegaan van bestaande ambulancedienstverleners annex vergunninghouders.

Zij worden voorlopig voor vijf jaar aangewezen. Zij krijgen dus geen vergunning voor onbepaalde tijd, zoals in de Waz stond.

In negentien veiligheidsregio's zijn feitelijk al Regionale Ambulancevoorzieningen. In zes regio's zijn er nog meerdere aanbieders. Minister Schippers stelt dat zij zich op dit moment heel hard inspannen om tot één Regionale Ambulancevoorziening te komen. Lukt dat niet, dan kan de minister een partij voor die regio aanwijzen. Als peildatum is 1 oktober 2011 aangehouden.

IN BEWEGING

De nieuwe wet is ook tijdelijk omdat er belangrijke ontwikkelingen zijn rond de ambulancesector. Ten eerste is de acute zorg enorm in beweging. Daarnaast speelt de schaalvergroting bij de meldkamers en de voortgaande ontwikkeling van de veiligheidsregio's. Die combinatie van factoren maakt volgens minister Schippers dat het niet opportuun is om de Wet ambulancezorg nu in werking te laten treden. “De ontwikkelingen moeten zich nog verder uitkristalliseren”, schrijft zij in de memorie van toelichting bij het nieuwe tijdelijke wetsvoorstel.

De Raad van State heeft opnieuw een kritisch advies uitgebracht. Dit belangrijke adviesorgaan van de regering plaatst vanuit verschillende invalshoeken kanttekeningen bij de aanwijzing van regionale ambulancevoorzieningen en bij de ‘tijdelijkheid’ van de wet: die zou volgens de Raad zo mogelijk korter kunnen dan vijf jaar. Minister Schippers houdt vast aan vijf jaar als duur voor de tijdelijke wet. Een kortere periode is volgens haar niet haalbaar.

PERSONALIA

Aleid Wolfsen, burgemeester van Utrecht en voorzitter van de Veiligheidsregio Utrecht is sinds 23 september 2011 de nieuwe voorzitter van het Veiligheidsberaad. Wolfsen volgt Thom de Graaf op die gedurende 4 jaar voorzitter was van het Veiligheidsberaad.

Diemer Kransen is benoemd tot regionaal commandant Brandweer Midden- en West-Brabant (Brandweer MWB). Met ingang van 1 september volgt hij de huidige regionaal commandant Martin Hudepohl op die dan gebruik gaat maken van zijn Functioneel Leeflijdsontslag (FLO). Diemer Kransen was directeur Operationele Dienst bij Brandweer Amsterdam-Amstelland.

Met ingang van 1 september is **Dianne van Gammeren** begonnen als hoofd van de gemeenschappelijke meldkamer Rotterdam-Rijnmond. Hiervoor was zij hoofd van de gemeenschappelijke meldkamer Zuid-Holland Zuid.

Ricardo Weewer is op 1 september gestart met zijn werkzaamheden als lector Brandweerkunde aan de Brandweeracademie van het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid (NIFV). Weewer combineert zijn functie als lector Brandweerkunde met zijn functie als plaatsvervangend commandant Brandweer Amsterdam-Amstelland.

Op 29 september heeft de Algemene Ledenvergadering van de NVBR regionaal commandant van Twente, **Stephan Wevers**, gekozen tot voorzitter van de vereniging. Wevers volgt Caroline van de Wiel op.

Hoofdstructuur VenJ bekend

Per 1 juli 2011 werkt het bestuursdepartement van het ministerie van Veiligheid en Justitie volgens een nieuwe structuur, waarbij het departement is ingedeeld in zeven clusters. Inmiddels is de volgende fase gestart van het programma Goed Georganiseerd, waarbij de clusterhoofden het eigen cluster verder inrichten.

BELEID

Directoraat Generaal Rechtspleging en Rechts-handhaving (DGRR)

Dit cluster heeft als belangrijkste opdracht het:

- scheppen van voorwaarden voor een goed functionerend rechtsbestel en een slagvaardige rechtspleging;
- bewerkstelligen van een effectieve en professionele, integrale rechtshandhaving (bestuurlijk én strafrechtelijk);
- ontwikkelen van, implementeren en (doen) uitvoeren van beleid ten behoeve van het integraal tegengaan van onveiligheid en criminaliteit. Dat wil zeggen: ontwikkelen van integrale beleidskaders (incl. bestuurlijke aanpak) én voeren van regie in de strafrechtketen (in het bijzonder opsporing, vervolging en berechting).

In dit cluster zijn de programma's Integrale Veiligheid en Bestuurlijke Aanpak opgenomen als afdelingen (aansluitend op de andere onderdelen).

Directoraat Generaal Politie (DGPol)

In dit cluster staat de verantwoordelijkheid van de minister van VenJ voor het functioneren van de politieorganisatie en het leveren van politiezorg staat centraal. Het zwaartepunt ligt deze kabinetsperiode op:

- de ontwikkeling naar een Nationale Politie;
- het mede opstellen van de landelijke prioriteiten voor de politie en het vervolgens opstellen van beleidskaders voor de politieorganisatie en de politietaken gericht op het realiseren van die prioriteiten van de minister en de gezagsdragers (lokaal bestuur en OM);
- het creëren van condities van een goed en slagvaardig functionerend politieapparaat en beheerkaders voor de politie.

Doel is om de kwaliteit en het presterend vermogen van de politieorganisatie te verhogen waardoor Nederland veiliger wordt

Directoraat Generaal Jeugd en Sanctietoepassing (DGJS)

De belangrijkste aandachtsgebieden voor dit cluster zijn:

- het ontwikkelen, implementeren en (doen) uitvoeren van beleid voor de bescherming

en begeleiding van jeugdigen in onveilige (opvoed-)situaties en de zorg voor jeugdigen (individueel en in groepsverband) die in aanraking komen of dreigen te komen met politie en justitie;

- het ontwikkelen, implementeren en (doen) uitvoeren van beleid voor slachtoffers (van geweld en criminaliteit);
- het beschermen van personen en instellingen tegen (hernieuwde) criminaliteit en onveiligheid;
- een professionele, effectieve en integrale tenuitvoerlegging van sancties en maatregelen, inclusief de regie op dit deel van de strafrechtketen.

De nadruk ligt voor dit cluster op de persoonsgerichte aanpak.

Cluster terrorismebestrijding en nationale veiligheid (NCTV)

In dit cluster zijn de taken op het terrein van de nationale veiligheid van het voormalig DG Veiligheid geïntegreerd met de taken van de NCTb. Er wordt nationale regie gevoerd zowel onder normale omstandigheden als in tijden van crisis. De aandacht is gericht op:

- het beschermen van vitale belangen in onze samenleving;
- het voorkomen van maatschappelijke ontwrichting;
- een optimale terrorismebestrijding;
- het slagvaardig optreden bij rampen en crises.

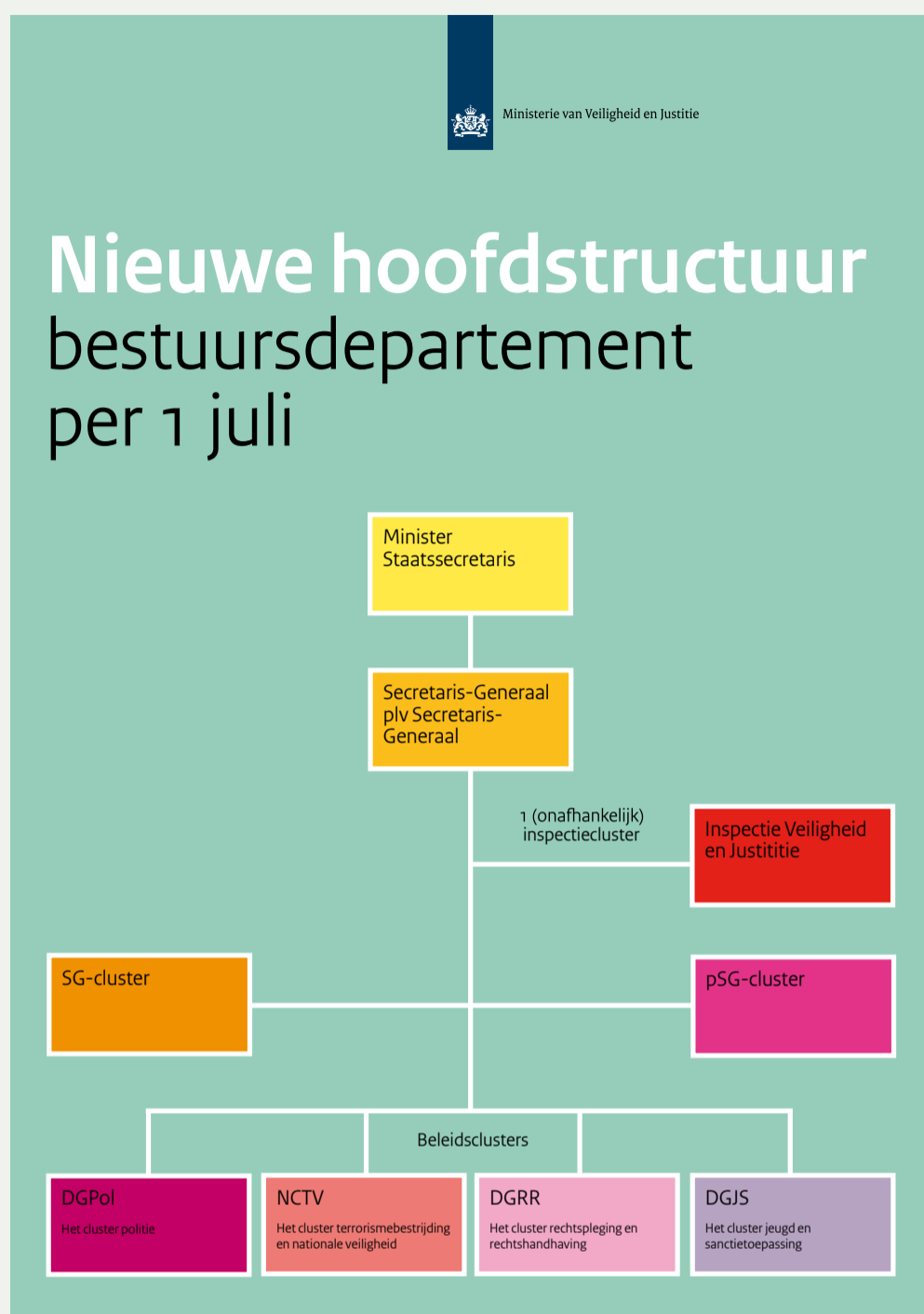
OVERIG

Cluster Secretaris Generaal (SG-cluster)

Departementsbrede taken op de terreinen wetgeving, Europese en internationale coördinatie, onderzoek, strategievorming, voorlichting, communicatie en bestuurlijke en parlementaire ondersteuning zijn ondergebracht in dit cluster.

Cluster plaatsvervangend Secretaris Generaal (pSG-cluster)

Dit cluster heeft taken op het terrein van de bedrijfsvoering. Het gaat om alle disciplines die ervoor zorgen dat het ministerie optimaal kan functioneren en 'in control' is en die het mogelijk maken dat het bestuursdepartement zich kan profileren als een goede en moderne werkgever.

Cluster Inspectie

De toezichttaken binnen het domein van VenJ zijn gebundeld in één Inspectoraat Veiligheid en Justitie. Het gaat om het toezicht op de domeinen sanctietoepassing, politie, brandweer, rampenbestrijding, crisisbeheersing en bestuur. Het komende halfjaar wordt de vormgeving van de inspectie voorbereid onder leiding van een kwartiermaker. Vanaf 1 januari

2012 gaat dit cluster formeel van start.

Deze tekst is een samenvatting van een boekje over de nieuwe structuur. Meer informatie over de structuur en de invulling van de clusters is te vinden op de site: www.rijksoverheid.nl/ministeries/venj/organisatie/organogram. Ook is het boekje op te vragen of te downloaden via deze site. ///

Stand van zaken IFV en regionalisering brandweer

Het wetsvoorstel over de oprichting van het IFV en de regionalisering van de brandweer is op 8 juli aangeboden aan de Tweede Kamer. Parlementaire behandeling vindt binnenkort plaats.

Voorafgaand aan de aanbidding aan de Tweede Kamer vond een uitgebreide consultatie plaats van het wetsvoorstel. Met alle betrokken partijen is in de stuurgroep IFV uitgebreid gesproken over het wetsvoorstel. Daarnaast is het wetsvoorstel ook nog formeel ter consultatie aangeboden aan de VNG, de VBV en de vakcentrales Abvakabo, CMHF en CNV en werd via internet het wetsvoorstel voor consultatie opengesteld voor alle andere belangstellenden. Ook de Raad van State bracht een advies uit over het voorstel.

De laatste versie van het wetsvoorstel, de toelichting, het advies van de Raad van State en de reactie op het advies van de Raad van State, het zogenoemde nader rapport, zijn openbaar bij indiening bij de Tweede Kamer en op 6 juli gepubliceerd op www.overheid.nl. De stukken zijn te vinden onder kamerstuknummer 32841. In de Memorie van Toelichting wordt nader ingegaan op de consultatiereacties. Ook de wijzigingen in de wet en de toelichting naar aanleiding van het Advies van de Raad van State zijn openbaar.

IFV

Het streven is erop gericht het Instituut Fysieke Veiligheid per 1 juli 2012 formeel van start te laten gaan. Met het IFV, onder bestuur van de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's, beschikken de regio's over een instituut dat het fysieke veiligheidsveld over de volle breedte kan ondersteunen.

REGIONALISERING BRANDWEER

Voor wat betreft de regionalisering van de brandweer is het doel van het wetsvoorstel om alle brandweertaken naar het regionale niveau van de veiligheidsregio te tillen. Daarmee komt er een einde aan de gemeentelijke brandweer. Dit is een belang-

rijke stap in de ontwikkeling van de veiligheidsregio. Een aantal brandweertaken werd al regionaal opgepakt, de GHOR is al een regionale organisatie en deze laatste stap naar volledige regionalisering van alle brandweertaken maakt een volgende kwaliteitsverbetering bij de brandweer mogelijk. Hiermee ontstaat één organisatie in elke veiligheidsregio die alle brandweertaken uitvoert.

De minister van Veiligheid en Justitie legde de afgelopen periode verschillende werkbezoeken af aan veiligheidsregio's om brandweermensen en bestuurders te motiveren om de regionalisering van de brandweer pro-actief op te pakken, maar ook vooral om vrijwilligers te spreken en hun mening te horen over de regionalisering van de brandweer. Bij deze werkbezoeken stond voor minister Opstelten één boodschap centraal: "Het is niet de vraag óf de brandweer gaat regionaliseren, maar hoé."

Volgend jaar vindt een evaluatie plaats van de in 2010 in werking getreden Wet veiligheidsregio's. In dit onderzoek wordt onder meer gekeken naar het functioneren van het stelsel en het presterend vermogen van de veiligheidsregio's.

Minister Opstelten in gesprek met Theo Weterings, burgemeester van Haarlemmermeer en (rechts) Frans Schippers, commandant Brandweer Kennemerland tijdens zijn werkbezoek aan deze regio op 16 maart jl.

Expertmeeting Moerdijk: Brand was 'wake up-call' voor de overheid

'Evalueren en leren van Moerdijk', dat was het thema van de expertmeeting op 21 september die geheel in het teken stond van de lessen van de brand bij Chemie-Pack. En lessen waren er vele, zoals het onderzoek door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid aantoonde. De bestuurlijke en operationele voorbereiding in de gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant was onvoldoende, de basisbrandweezorg was niet afgestemd op het risicoprofiel in het industriegebied Moerdijk, de coördinatie en opschaling haperden en de interregionale informatie-uitwisseling kan beter. Bestuurders en managers moeten nu met de conclusies en aanbevelingen aan de slag. De eerste concrete stappen naar verbetering zijn al gezet.

De Moerdijkbrand zal geschiedenis maken als het zoveelste grote incident waarbij de nafase vele malen langduriger en intensiever blijkt dan de gebeurtenis zelf. De 'opwarmer' van Peter Bos, algemeen directeur van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, spreekt in dit opzicht klare taal: "De bestrijding van de brand tot het sein 'brand meester' duurde ruwweg twaalf uur, maar de

intensieve nafase nam maanden in beslag. Zelfs tot op de dag van vandaag lopen processen als het opruimen van de milieuvervuiling en de schadeafhandeling nog door."

WAKE UP-CALL

Ook Peter van der Velden, burgemeester van Breda en vice-voorzitter van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, signaleert de langdurige nafase als een van de bijzondere kenmerken van de brand. Als coördinerend burgemeester tijdens de Moerdijkbrand zegt hij een deel van de conclusies in het IOOV-rapport te onderschrijven, maar over sommige bevindingen 'anders te denken'. Hij erkent dat de regio op sommige punten tekort is geschoten, maar wil benadrukken dat er ook veel dingen goed gingen. "Twee regio's verkeerden na 5 januari een maand lang in de hoogste opschalingsfase GRIP 4 en trokken in die periode intensief samen op. De bestuurlijke en operationele staven wisselden continu informatie met elkaar uit en stemden hun uitvoerende maatregelen, persconferenties en persberichten af. Ik heb in die periode ervaren dat, naast de formele overlegstructuren, korte informele lijnen met collega-bestuurders en het operationeel management heel belangrijk zijn. Zowel binnen de regio als interregionaal. Via die informele weg kun je snel schakelen als het moet."

Van der Velden erkent dat de bestuurlijke en operationele voorbereiding op crises in Moerdijk niet is meegegroeid met de ontwikkeling van de industriële risico's in de gemeente. "Dat pakken we nu versneld op, maar wij doen ook een appél op het Rijk om ons daarbij te ondersteunen. Van een gemeente als Moerdijk met 37.000 inwoners mag niet verwacht worden dat wij de implementatie van alle bestuurlijke en operationele verbeterpunten zelf op onze schouders nemen. Alle betrokken overheden moeten daarom hun krachten bundelen. De brand bij ChemiePack was een *wake up-call* voor gemeente, regio en rijksoverheid. Overigens zijn we al hard bezig om de eerste verbeteringen door te voeren. Zo is er geld vrijgemaakt voor een brandweerkazerne op het industrieterrein en de aanschaf van twee industriële brandbestrijdingsvoertuigen."

OPSCHALINGSDISCUSSIE

In verschillende ronden debatteerden panelleden onder leiding van dagvoorzitter Ferdinand Fransen met elkaar en met de ruim 200 deelnemers in de zaal over thema's die in de nasleep van Moerdijk de discussie bepaalden. Onder andere over de vraag hoe het kon dat bronregio Midden- en West-Brabant veel later opschaalde naar GRIP 4 dan buurregio Zuid-Holland Zuid, waar het effectgebied lag. Nico van Mourik, directeur van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, had er een heldere verklaring voor: "In Zuid-Holland Zuid werden door de verplaatsing van de rookkolom in de windrichting direct meerdere gemeenten door de effecten getroffen. In onze regio waren echter zowel bron- als effectgebied beperkt tot de gemeente Moerdijk, waardoor er aanvankelijk geen behoefte was aan intergemeentelijke coördinatie."

Dat mag zo zijn, praktische redenen kunnen toch een reden zijn om regionaal op te schalen. Hans Varkevisser van Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, vatte het als volgt samen: "Als twee regio's met de effecten van één incident te maken hebben, is het voor de interregionale afstemming wel handig als beide regio's hetzelfde GRIP-niveau hanteren. Dan zijn dezelfde overlegstructuren en backoffices operationeel en dat maakt de interregionale informatie-uitwisseling gemakkelijker."

Vice-bestuursvoorzitter Van der Velden van de regio Midden- en West-Brabant nuanceert het belang van snellere bestuurlijke opschaling: "Voor de effectiviteit van de brandbestrijding en de omvang van de milieuschade zou snellere regionale opschaling niets hebben uitgemaakt. De effecten zouden dan niet anders zijn geweest."

Zowel Van der Velden als Nico van Mourik merkten daarnaast op dat er ook redenen zijn om zorgvuldig om te gaan met het instrument van regionale bestuurlijke coördinatie, omdat het draagvlak ervoor onder burgemeesters niet vanzelfsprekend is. Van der Velden: "Dit is de eerste keer dat we gebruik hebben gemaakt van artikel 39 in de Wet veiligheidsregio's, waarin die regionale bestuurlijke coördinatie is geregeld. Het houdt in dat een lokale burgemeester in zo'n geval een deel van zijn gezag uit handen moet geven en dat ligt bij veel collega's nog gevoelig."

GRIP 5?

En dan was er nog de discussie over de interregionale coördinatie en afstemming. Ook op dit terrein is nog veel winst te boeken, signaleerde de Inspectie OOV. Zou GRIP 5 als ultiem opschalingsniveau met een krachtige regierol van het rijk hiervoor een oplossing bieden? Van der Velden betwijfelt dat: "Voor welk probleem is GRIP 5 een oplossing? Ik vind dat we hiermee heel terughoudend moeten zijn, want met nog een extra laag in de opschalingsdoctrine maken we de coördinatie alleen maar nog ingewikkelder."

Jan Lonink, portefeuillehouder brandweer van het Dagelijks Bestuur Veiligheidsberaad, sloot zich bij die woorden aan: "We zijn nog volop bezig om de hoofdstructuur van de crisisbeheersing volgens de Wet veiligheidsregio's goed te implementeren. Het laatste waar we nu op zitten te wachten is een nog verdere uitbreiding van structuren en coördinatielagen. In de wet zijn de rol en positie van het rijksniveau voor bovenregionale coördinatie al vastgelegd. Laten we eerst maar eens kijken hoe we binnen het bestaande wettelijk kader de interregionale coördinatie verder kunnen versterken. Daar wil het Veiligheidsberaad graag een stimulerende rol in vervullen. Daarnaast kunnen we gezamenlijk de inrichting en de landelijke verdeling van operationele capaciteit en expertise verder verbeteren, onder andere op het gebied van industriële brandbestrijding. Ook dat was een les van Moerdijk." ///

Dagvoorzitter Ferdinand Fransen in gesprek met de ruim 200 deelnemers.

Mediasocioloog Peter Vasterman van Universiteit van Amsterdam:

"Media moeten zich meer bewust zijn van hun rol in beeldvorming"

"Een van de opvallende zaken in de publieke beeldvorming over de Moerdijkbrand is dat er een grote kloof ligt tussen perceptie en werkelijkheid. De media hebben daar in belangrijke mate aan bijgedragen door hun wijze van berichtgeving. Een calamiteit van deze omvang in dit type bedrijf bevat verschillende triggers die voor de pers aanleiding zijn om de gebeurtenissen uitgebreid te coveren en te zoeken naar duiding. Als bij die duiding eenmaal het beeld ontstaat van een schandaal met een falende overheid en een falend bedrijf, zoals hier gebeurde, heeft dat een zelfversterkend effect op de berichtgeving. Journalisten hebben dagenlang uiterst verontrustende berichtgeving over burgers uitgestort over levensgevaarlijke gifwolken en grootschalige gezondheidsklachten, terwijl de effecten in werkelijkheid minder rampzalig waren. In dat opzicht past de brand in een trend naar toenemende medialisering en politisering van crises.

Naar mijn mening zouden journalisten zich meer bewust moeten zijn van de grote invloed die hun berichtgeving heeft op de perceptie van het publiek en zorgvuldiger moeten zijn in hun berichtgeving. Ik zou het een goed idee vinden als journa-

Peter Vasterman: "Media zouden meer aangesproken moeten worden op hun verantwoordelijkheid."

listen zich beter zouden laten informeren over het functioneren van de keten van crisisbeheersing en rampenbestrijding en een groter bewustzijn kweken voor het effect van hun eigen rol en invloed in de crisisberichtgeving. Het Openbaar Ministerie organiseert regelmatig informatiebijeenkomsten voor de pers om hen het systeem van de rechtspraak en de regels over rechtbankverslaggeving uit te leggen. Zo'n aanpak kan wellicht ook in de crisisbeheersingswereld leiden tot meer genuanceerde berichtgeving en minder hypes in de rampenverslaggeving." ///

De brand bij Chemie-Pack in Moerdijk

Gertjan Bos, hoofd Inspectie IOOV:

“Rapport hard maar duidelijk”

“Veel mensen ervaren de toon van het inspectierapport over de incidentbestrijding in Moerdijk als ‘nogal hard’. Het is onze bewuste keuze geweest om de feiten te benoemen zoals ze zijn, lessen en verbeterpunten krachtig en duidelijk te omschrijven en omfloerst taalgebruik te vermijden. Tijdens de onderzoeksfase hebben we geprobeerd de activiteiten van de diverse inspecties en organisaties zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen om dubbele onderzoeksbelasting van de betrokken gemeenten en regio’s te vermijden. Helaas lukte het niet om alle rapporten gelijktijdig te presenteren. Wij hadden van de minister een harde deadline meegekregen voor de presentatie van onze bevindingen en de Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft een eigen tijdslijn voor zijn proces. Daarnaast is er nog het strafrechtelijk onderzoek dat vanwege zijn aard wel onafhankelijk van andere onderzoeken móet worden uitgevoerd. Het is dus onvermijdelijk dat een deel van de onderzoeken naast elkaar wordt uitgevoerd.”

Frans Greven, toxicoloog GGD Groningen:

“Iedere rookwolk is een gifwolk”

Bij de brand in Moerdijk was er grote verwarring over de communicatie rond de schadelijkheid van de rook. De enorme zwarte rookkolom en het feit dat de brand bij een chemisch bedrijf woedde, leidde alom tot de perceptie dat de rook wel giftig móest zijn. Meetploegen maten echter niets en dus was de conclusie dat er ‘geen gevaar was voor de volksgezondheid’. Ongeruste burgers hadden er hun eigen ideeën over, wat ertoe leidde dat men de overheidsinformatie wantrouwde. Een vertrouwensbreuk die volgens Frans Greven, toxicoloog van de GGD Groningen, voorkomen had kunnen worden als brandweer en bestuurders een andere informatiestrategie hadden gekozen.

Greven promoveerde eerder dit jaar op een onderzoek aan de Universiteit Utrecht naar de effecten van verbrandingsrook op de gezondheid en komt tot conclusies waarmee hulpverleners en bestuurders in de crisiscommunicatie hun voordeel kunnen doen: “Dat bij een brand zelden concrete stoffen worden gemeten is niet zo vreemd. In tegenstelling tot lekkage van één bepaalde chemische stof die gemakkelijk is te identificeren, komt bij vrijwel alle branden een potpourri van vele stoffen vrij die schadelijk zijn voor de gezondheid. Meten in de rook om de acute gezondheidsrisico’s van inademing te onderbouwen,

Naar aanleiding van het wetenschappelijk onderzoek van GGD Groningen startte hulpverleningsdienst Groningen de campagne **BLIJF UIT DE ROOK** waarbij de inwoners van de regio worden gewezen op de risico’s van het inademen van rook. Voor meer informatie zie: www.brandweer.groningen.nl/brandveiligheid/blijf-uit-de-rook.

heeft bij brand niet zoveel zin, omdat je niet exact weet waar je naar zoekt. En de brandweer kan maar een beperkt aantal stoffen gericht meten. Als ze die niet waarnemen, betekent dat nog niet dat er geen schadelijke stoffen in de rook zitten.”

Het promotie-onderzoek van Greven onder 1300 brandweerlieden in Groningen, Friesland en Drenthe toonde aan dat veel brandweerlieden tekenen van schade aan de luchtwegen en longen vertoonden, ook als zij regelmatig slechts met kleine hoeveelheden rook in aanraking kwamen. Het type rook maakte geen verschil, wel de hoeveelheid en de blootstellingsduur. Greven vat zijn conclusie samen: “Mijn boodschap is dat het afgeven van een waarschuwing aan de bevolking om uit de rook te blijven altijd valide is en al in een heel vroeg stadium, zónder dat meetgegevens bekend zijn, kan worden gegeven. Er hoeft dan nooit meer verwarring te ontstaan of er nu wel of geen gevaar is voor de volksgezondheid. Rook levert altijd gevaar op voor de volksgezondheid. Bij brand is iedere rookwolk per definitie een gifwolk!”

Frans Greven: “Ook voordat de meetresultaten bekend zijn, kun je goede gezondheidsadviezen geven.”

Menno van Duin, lector crisisbeheersing: “Andere maatlat nodig bij crisisevaluatie”

Tal van instanties signaleren in afzonderlijke rapporten lessen en verbeterpunten naar aanleiding van de brand in Moerdijk. Daarin schuilt volgens Menno van Duin, lector crisisbeheersing aan het NIFV en de Politieacademie, een risico. Zonder afbreuk te willen doen aan het belang van de onderzoeken voor lering, waarheidsvinding en bestuurlijke verantwoording, waarschuwt de crisiswetenschapper voor het gevaar van ‘evaluatie-inflatie’. Ook zouden crises volgens Van Duin met een andere maatlat moeten worden geëvalueerd.

“Tot dusver hebben al tussen de zeven en tien instanties zich over de brand gebogen. De onderzoeken richten zich op deelaspecten van het incident en het crisismanagement. Het risico van die fragmentering is dat het daardoor moeilijk is om het grote geheel te zien en te nuanceren en te relativeren. Mijn visie is dat het rendement van één integraal onderzoek door zo min mogelijk instanties groter is, omdat je dan alle factoren die een rol hebben gespeeld in de incidentontwikkeling in samenhang kan beschouwen. Zo’n rapport is ook een betere basis voor de implementatie van verbeteringen. Nu krijgen bestuurders en operationeel managers rapport na rapport op hun bureau. Allemaal bevatten ze lange lijsten conclusies en aanbevelingen, die uiteindelijk nauwelijks meer te verwerken zijn. Het risico is dan groot dat er met die enkele wel belangrijke aanbevelingen niets gebeurt.”

Menno van Duin: “Wat je zelden doet, doe je zelden goed. Een zes min is na een incident van het kaliber Moerdijk dan het hoogst haalbare.”

Het bijzondere karakter van een incident van deze omvang en complexiteit zou volgens Van Duin de maatstaf voor evaluatie moeten bepalen. Het eindoordeel over hoe de overheid heeft opgetreden zou dan wel eens heel anders kunnen uitvallen. “De conclusies in het IOOV-rapport dat de brandbestrijding, de operationele en bestuurlijke coördinatie en de interregionale informatie-uitwisseling niet adequaat waren, zeggen in mijn ogen meer over de manier waarop we zo’n incident evalueren dan over het functioneren van de betrokken instanties. We zijn gewend om bijzondere incidenten te evalueren langs de maatlat van reguliere kleinschalige gebeurtenissen. Echt grootschalige complexe calamiteiten doen zich immers maar weinig voor, waardoor de daarvoor ontworpen structuren eigenlijk nooit goed in de praktijk worden getoetst. En we zijn slecht in dingen die we maar weinig doen. Naar mijn idee moeten we nuchterder kijken naar het kader waarbinnen de crisisbeheersingsorganisaties gewend zijn te werken en de evaluatie van een groot incident daarop afstemmen. Dan zal blijken dat we eigenlijk heel tevreden mogen zijn als je na een incident van het kaliber Moerdijk een zes min als rapportcijfer haalt.”

ALLE ONDERZOEKEN OP EEN RIJ:

- Inspectie-onderzoek IOOV naar de bron- en effectbestrijding.
- Onderzoek door Onderzoeksraad voor Veiligheid.
- Feitenonderzoek crisisbesluitvorming door PWC, in opdracht van de veiligheidsregio’s Midden- en West-Brabant en Zuid-Holland Zuid.
- Interne reconstructie eerste fase brandbestrijding door veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.
- Onderzoek Arbeidsinspectie naar het veilig werken van hulpverleners op het incidentterrein.
- Strafrechtelijk onderzoek naar de brandoorzaak door het Openbaar Ministerie.
- Onderzoek naar de crisiscommunicatie door Crisisplan, in opdracht van veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.
- Organisatie van een ‘leerarena’ door de NVBR voor het delen van vakinhoudelijke lessen en ervaringen.

De rol van de burgemeester bij ontruimingen van zorginstellingen

Maandag 27 juni 2011 woedt een zeer grote brand in zorgcentrum De Geinsche Hof in Nieuwegein. De brand zorgt voor veertig slachtoffers als gevolg van het inhaleren van rook. Het Calamiteitenhospitaal* in Utrecht vangt ze op. Andere bewoners, bijna allemaal verminderd zelfredzaam, verblijven korte tijd in een buurthuis als noodopvang en in andere zorgcentra. Later vinden ze allemaal een tijdelijk onderkomen, respectievelijk in Amersfoort en een afdeling in het Antonius Ziekenhuis in Utrecht. De gemeente en de zorginstelling kunnen met een tevreden gevoel terugkijken. Maar wat is de rol van bevolkingszorg bij ontruimingen van zorginstellingen? Welke rol vervult de burgemeester in zo'n geval? Wie heeft de verantwoordelijkheid over de patiënten? Kortom: wie doet wat?

WAAR BEGINT BEVOLKINGSZORG?

Het regelen van opvang voor de 140 bewoners van de Geinsche Hof is het begin van de bevolkingszorg voor de gemeente. Burgemeester Backhuijs van Nieuwegein: "Met de komst van de Wet op de veiligheidsregio's is de aansturing voor de bevolkingszorg bij het regionaal operationeel team komen te liggen. De gemeentelijke processen starten vaak immers al eerder dan bij GRIP 3. In het beleidsteam is er geen concrete aansturing van deze processen meer nodig,

Backhuijs: "Iedere bestuurder moet voor zichzelf weten: wanneer begint bevolkingszorg en wanneer eindigt deze? Wat is onze verantwoordelijkheid en wat die van de zorginstelling?"

waardoor het beleidsteam meer tijd heeft voor de communicatie en om vooruit te kijken: wat is er nodig over vier, zes en twaalf uur. Ik heb direct de directie van de Geinsche Hof gevraagd in het beleidsteam plaats te nemen. De aanwezigheid van de directie van de Geinsche Hof zorgde voor verbinding met de zorginstelling, zodat alle informatie bij elkaar kwam."

Samen met de directeur van de zorginstelling doet burgemeester Backhuijs de woordvoering. "In het beleidsteam zijn duidelijke afspraken gemaakt over wie zegt wat. De burgemeester spreekt over de bevolkingszorg en de bestrijding van het incident. De directeur spreekt over die zaken die rechtstreeks te maken hebben met de verantwoordelijkheden van de zorginstelling," aldus de burgemeester.

Maar de rollen kunnen in de praktijk ook omgekeerd zijn, zoals in het geval van de evacuatie van Meander Medisch Centrum Amersfoort, locatie Lichtenberg. Vanwege problemen in de stroomvoorziening, ontstaan na een brand in het transformatorhuisje op 21 januari, besluit het ziekenhuis de volgende dag tot algehele evacuatie van de 172 opgenomen patiënten. Het ziekenhuis zou lang op noodstroom moeten functioneren. Omdat de Raad van Bestuur vanwege deze situatie de veiligheid van de patiënten niet kan garanderen worden de patiënten geëvacueerd naar de andere locaties in Amersfoort en Baarn en naar omliggende ziekenhuizen. De woordvoerder/manager

Bouwwerkers, onwonenden en hulpverleners helpen ter plaatse de bewoners van zorgcentrum De Geinsche Hof.

De evacuatie van Meander in volle gang.

communicatie voert het woord. Tijdens een persconferentie wordt de woordvoering opgeschaald naar een van de leden van de Raad van Bestuur. De burgemeester is op de achtergrond als burgervader aanwezig. De betrokkenheid van de gemeente Amersfoort uit zich ondermeer door het bezoek van burgemeester Bolsius en het bieden van ondersteuning. De veiligheidsregio, met name de GHOR, is aanwezig als adviseur voor het crisisteam van het ziekenhuis.

WAAR EINDIGT BEVOLKINGSZORG?

De veiligheid van de patiënten is een verantwoordelijkheid van de zorginstelling. De gemeente heeft in het kader van bevolkingszorg ook haar verantwoordelijkheden, vanwege de acute crisissituatie die de ontruiming met zich meebrengt. "Een daarvan is noodopvang," stelt Backhuijs, "maar de opvang op langere

termijn ligt weer bij de zorginstelling. De grens waar bevolkingszorg stopt, of in dit geval de opvang, is wel duidelijk doordat je als gemeente en zorginstelling nauw samenwerkt," vervolgt burgemeester Backhuijs. "Maar ook in de nazorgfase loopt de bevolkingszorg door. Op advies van de GHOR hebben we dezelfde week nog een bijeenkomst georganiseerd voor het betrokken personeel, vrijwilligers, bouwvakkers en familieleden van de bewoners. De bijeenkomst is door ongeveer 400 mensen bezocht en vervulde een behoefte om met elkaar te kunnen praten en emoties te verwerken." De veiligheid van de patiënten is een verantwoordelijkheid van de zorginstelling. In Meander Medisch Centrum is de beslissing tot een evacuatie van patiënten een keuze van het ziekenhuis, zodat daar ook de verantwoordelijkheid ligt. De gemeente Amersfoort is erbij betrokken om snel te kunnen anticiperen op mogelijke maatschappelijke onrust. De gemeente Amersfoort was naast de maatschappelijke onrust ook alert op de toegankelijkheid en beschikbaarheid van acute zorg voor de bevolking. Hierin heeft de dienstdoende directeur GHOR een rol namens de gemeente.

INZICHT IS NOODZAKELIJK

Backhuijs sluit af met een wens: "Schriftelijke afspraken maken met elkaar is één, maar het samenwerken in de praktijk doe je niet op papier. Ik was zes weken burgemeester van Nieuwegein op het moment van het incident. De gemeentelijke organisatie en de hulpdiensten bleken goed geoefend, opgeleid en getraind. Daar ben ik erg trots op! Inzicht in elkaars rollen, taken en verantwoordelijkheden is niet alleen wenselijk maar ook zeer noodzakelijk. Iedere bestuurder moet voor zich zelf weten: wanneer begint bevolkingszorg en wanneer eindigt deze? Wat is onze verantwoordelijkheid en wat die van de zorginstelling?"

*) Het Calamiteitenhospitaal, gehuisvest in het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC Utrecht), is een 'unieke voorziening voor de onmiddellijke opvang van slachtoffers onder bijzondere omstandigheden. Het is een samenwerkingsplatform van Defensie (Centraal Militair Hospitaal) en het UMC Utrecht, waar de uitzonderlijke situatie tot norm verheven is en voorbereiding op rampen en grootschalige opvang dagelijkse routine' (bron: www.umcutrecht.nl/subsite/Calamiteitenhospitaal/).

“Sterke argumenten voor één Noordzeekanaalregio”

Zaanstreek-Waterland wil zelfstandigheid inleveren voor kwaliteit

Schaalvergroting en fusie hebben gewoonlijk een negatieve klank. Inleveren op zelfstandigheid ligt immers gevoelig. Het bestuur van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland streeft echter zelf naar een fusie met de buurregio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland. Geke Faber, burgemeester van Zaanstad en voorzitter van het regionaal veiligheidsbestuur Zaanstreek-Waterland, ziet een fusie met de burens als onvermijdelijk om te kunnen voldoen aan de wettelijke basisvereisten crisismanagement. Zelfstandigheid als wisselgeld voor de kwaliteit van de veiligheidszorg en crisisbeheersing.

“Als bestuur hebben we de ambitie om de veiligheidstaken in onze regio krachtig te organiseren”, aldus Faber. “Maar op eigen kracht lukt ons dat niet. Zaanstreek-Waterland is een kleine regio en de kosten voor de noodzakelijke investeringen in kwaliteit en capaciteit moeten door slechts 350.000 inwoners worden gedragen. Dat is geen haalbare kaart.” Gerrie Ruijs, directeur veiligheidsregio, sluit zich bij die woorden aan: “Dat we een kleine regio zijn, is ook zichtbaar in onze bemensing. We zijn een organisatie met relatief veel kwalitatief goede éénpitters, functies waarvoor geen plaatsvervaarders zijn. Dat maakt onze organisatie kwetsbaar.”

OVERLAP RISICOGEBIEDEN

Een fusie met Kennemerland en Amsterdam-Amstelland biedt een uitstekende kans voor één krachtige en samenhangende organisatie voor veiligheid en crisisbeheersing in dit dynamische gebied. Alle drie de regio's liggen rond het Noordzeekanaal en in de invloedssfeer van Schiphol. De met die economische activiteit samenhangende risicogebieden overlappen de onderlinge grenzen. Faber: “Op het gebied van crisisbeheersing werken we al intensief met elkaar samen. Zo voert Amsterdam-Amstelland op basis van een convenant taken voor ons uit op het gebied van de GHOR en de meldkamer ambulancezorg. In de praktijk vindt bij incidenten in het havengebied van Amsterdam

voor een totale fusie in één keer, maar stapsgewijs, te beginnen met de meldkamertaken. Faber vervolgt: “De interregionale ambities zijn echter ingehaald door het kabinetsvoorstel voor nationale politie, volgens welke plannen Zaanstreek-Waterland als politieregio en op meldkamergebied juist zou moeten fuseren met Kennemerland en Noord-Holland Noord. We kunnen daardoor in een spagaat komen tussen de bestaande en gewenste samenwerking naar het zuiden en de verplichte samenwerking naar het noorden. Wij hopen als gezamenlijke besturen de landelijke politiek alsnog met sterke argumenten te kunnen overtuigen van een voor ons logischer territoriale indeling.”

BOUWEN AAN KWALITEIT

Binnen de grenzen van zijn mogelijkheden heeft Zaanstreek-Waterland de afgelopen jaren al veel geïnvesteerd in de kwaliteit van de veiligheidszorg. Tijdens de RADAR-toets in 2009 constateerde de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid nog dat veel zaken in de regionale organisatie niet op orde waren. Maar sindsdien is hard aan de weg getimmerd en loopt de regio op sommige terreinen landelijk zelfs in de voorhoede.

Directeur veiligheidsregio Gerrie Ruijs: “Met name op het gebied van planvorming en gemeentelijke processen hebben we grote

Bestuursvoorzitter Geke Faber (rechts) en directeur veiligheidsregio Gerrie Ruijs: “Op sommige terreinen hebben we een voorsprong opgebouwd.”

Ook bij de implementatie van het regionaal crisisplan behoort Zaanstreek-Waterland volgens Ruijs tot de koplopers. “De processen in het regionaal crisisplan zijn beschreven, de kwaliteit en continuïteit van de taken is via scholing en poolvorming op peil gebracht en de GRIP-opschalingsregeling is aangepast op de regionale inbedding van de bevolkingszorg. Nu moeten we het regionaal crisisplan nog wel formeel implementeren, maar omdat we het voorwerk al klaar hebben, zal dat naar mijn verwachting relatief gemakkelijk verlopen.”

telijk niveau. Maar sinds de fusie van de regio's Zaanstreek en Waterland in 2003 was sprake van een bestuurlijk en financieel onduidelijke organisatie die onvoldoende transparant was. Nu alle korpsen zijn ontvlochten kunnen we letterlijk met een schone lei beginnen. Qua begroting zijn we gezond en transparant en kunnen we met nieuwe energie aan een nieuwe regionale brandweermanorganisatie gaan bouwen. Ik zie daar een mooie uitdaging in. Ik heb mezelf altijd beschouwd als een bouwer en vernieuwer. Die koers gaan we samen met alle gemeenten en brandweermanmedewerkers inzetten. Voor de medewerkers niets dan lof. In de afgelopen jaren hebben zij zich, ondanks de soms heersende spanning en onzekerheid, altijd maximaal ingezet voor hun werk. Daar ben ik trots op. Die positieve energie gaan we nu volop benutten om een mooie nieuwe regionale organisatie te bouwen.”

WONEN EN WERKEN, CHARME EN RISICO'S

Zaanstreek-Waterland telt negen gemeenten met gezamenlijk 350.000 inwoners. Het is een regio met zowel agrarische als sterk industriële kenmerken. De Zaanstreek is het oudste industriegebied van West-Europa en wordt vooral gekenmerkt door cacao-fabrieken en andere grote bedrijven in de foodsector. Die industrie en de transportbewegingen over de weg en over het water van de Zaan en het Noordzeekanaal bepalen samen met Schiphol en de Amsterdamse haven in belangrijke mate het risicoprofiel in de regio.

Een belangrijk kenmerk van de Zaanstreek is de hier veelvuldig voorkomende combinatie van wonen en werken. De industrieën staan veelal dichtbij of zelfs midden in woonwijken. Volgens de Zaanse burgemeester Geke Faber is dat aan de ene kant de charme van het gebied, waaraan de inwoners van de Zaanstreek al eeuwen gewend zijn, maar aan de andere kant een risicoverhogende factor. Deze cumulatie van risico's in een regio met sterk verschillende gezichten maakt duidelijk waarom ook een kleine regio als Zaanstreek-Waterland een robuuste regionale veiligheidsorganisatie met flinke slagkracht nodig heeft.

Industrie langs de Zaan, het oudste industriegebied van West-Europa.

ook veel uitwisseling plaats op stafniveau, omdat Zaanstreek-Waterland door de geografische ligging vaak een direct effectgebied is. We hebben dus valide argumenten waarom Amsterdam-Amstelland naast Kennemerland een logische en natuurlijke fusiepartner is.”

INTENTIEVERKLARING

In 2009 is na een gezamenlijke intentieverklaring van de drie regio's onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een fusie. Uit dat onderzoek van PWC bleek dat er kansen liggen. Niet

vooruitgang geboekt. Via een projectmatige aanpak hebben we vorig jaar in kaart gebracht welke effecten de Wet veiligheidsregio's heeft voor de gemeentelijke organisaties. Naar aanleiding van dat project hebben we de voorheen gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen op regionale schaal georganiseerd. Met centrale stafondersteuning, poolvorming en piketregelingen voor alle taken rond bevolkingszorg. Met de gezamenlijke gebundelde capaciteit hebben we de organisatorische slagkracht van die taken aanmerkelijk vergroot.”

REGIONALISERING BRANDWEER

Een dossier dat de komende jaren veel energie vraagt, is de regionalisering van de brandweer. Momenteel is het grootste deel van de brandweertaken nog volledig lokaal georganiseerd. Alleen de brandweer van Zaanstad was tot 2007 geïntegreerd in de regionale brandweer. Toen Gerrie Ruijs aantrad als regionaal commandant kreeg zij de opdracht het korps en de regio te ontvlochten. Ruijs licht toe: “Het leek een onlogische beweging om in een tijd van schaalvergroting en krachtenbundeling de brandweer juist te ontvlochten naar gemeen-

“Waterrisicoprofiel als basis voor kwaliteit en paraatheid”

Reddingsbrigade Nederland professionaliseert hulpverleningstaken

In april dit jaar sloot Reddingsbrigade Nederland een nieuwe overeenkomst met het ministerie van Veiligheid en Justitie en het Nationaal Rampenfonds, voor de uitvoering van haar hulpverleningstaken. Ook de rampentaak bij overstromingen maakt daar deel van uit. Onderdeel van de nieuwe overeenkomst is het plan van Reddingsbrigade Nederland om de komende jaren de organisatie op een nieuwe leest te schoeien. Met een Regionale Voorziening Reddingsbrigades (RVR) op de schaal van de veiligheidsregio's wil Reddingsbrigade Nederland de samenwerking met de andere veiligheidspartners verder professionaliseren en moderniseren.

Reddingsbrigade Nederland is de landelijke koepelorganisatie voor 180 lokale brigades met gezamenlijk 27.000 leden, waarvan 5000 opgeleide en getrainde vrijwillige redders. Zwemopleidingen, preventief toezicht op stranden en recreatiewateren, *search and rescue*, evenementenbewaking, kusthulpver-

rampenbestrijdingsorganisatie mondde in april uit in een nieuwe overeenkomst voor vijf jaar. In deze periode zal de Regionale Voorziening Reddingsbrigades worden geïmplementeerd. Vanaf dit najaar is voor dat doel een bedrag van vijf miljoen euro beschikbaar. Het Nationaal Rampenfonds draagt financieel een deel bij aan de materiële aspecten (vaartuigen en uitrusting) van de implementatie.

WATERRISICOPROFIEL

“We willen de Regionale Voorziening Reddingsbrigades vormgeven in samenspraak met de veiligheidsregio's”, licht directeur Raymond van Mourik van Reddingsbrigade Nederland toe. “De basis voor onze nieuwe operationele organisatie wordt gevormd door een waterrisicoprofiel dat we per regio willen vaststellen. Een inventarisatie van alle watergebonden risico's, zoals scheepvaart, strand- en waterrecreatie maar ook het overstromingsrisico, moet inzicht geven in de behoefte aan bewakingscapaciteit en paraatheid van de brigades en in het materiaal waarover zij in hun werkgebied moeten beschikken. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de strandbewaking en voor de organisatie van de hulpverlening op het water. Via genormeerde bewakingsprofielen willen we de regionale veiligheidspartners, de gemeentebesturen en de Kustwacht laten zien welke hulpverlenings- en bewakingstaken volgens welke kwaliteit we met onze gemotiveerde en goed getrainde vrijwilligers voor hen kunnen uitvoeren.”

REGIONALE INZET EN OPSCHALING

Qua alarmering, inzet en opschaling wil Reddingsbrigade Nederland zoveel mogelijk

Raymond van Mourik: “Wij verwachten een structurele plek in de regionale planvorming.”

lening en redding en evacuatie van mensen bij overstromingen vormen het takenpakket van de reddingsbrigades. De cijfers tonen aan dat het werk van de brigades er toe doet: In 2010 kwamen de brigades 10.500 keer in actie en werden ruim 300 mensen uit levensbedreigende situaties gered.

Reddingsbrigade met strandbewakingstaak.

Om de link met de veiligheidsregio's te versterken investeert Reddingsbrigade Nederland onder andere in beleidscapaciteit en coördinatie. De Coördinator Regionale Voorziening Reddingsbrigades wordt het aanspreekpunt voor de regionale hulpverleningspartners. In de regio's Hollands Midden en Noord-Holland Noord is inmiddels al zo'n coördinator benoemd. Naast deze regionale coördinatoren voorziet het investeringsplan voor de komende vijf jaar onder andere in het versterken van de 24-uurs technische ondersteuning, gedeeltelijke vernieuwing en aanvulling van materieel, specifieke opleidingen en multidisciplinaire oefeningen op basis van regionaal maatwerk.

Van Mourik zegt van de veiligheidsregio's en bestuurders slechts te verwachten dat de reddingsbrigades structureel een plek krijgen in de planvorming en dat heldere afspraken worden gemaakt over alarmering, opschaling, communicatie en het meedraaien in multidisciplinaire oefeningen.”

PILOT RECHTSTREEKSE ALARMERING

In sommige delen van het land overlapt het werkgebied van de reddingsbrigades dat van de Kustwacht en de Koninklijke Nederlandse Reddingmaatschappij. Om na te gaan of de effectiviteit van *search and rescue*-acties op de Noordzee kan worden vergroot is in 2010 een proef gestart in Noord-Holland Noord. De pilot voorziet in het gelijktijdig alarmeren van reddingsboten van de KNRM en parate strandreddingsbrigades bij meldingen van mensen in nood binnen een kilometer vanaf het strand. Directeur Jan Kees Trimpe Burger van de Kustwacht vertelt hoe hij aankijkt tegen de rol van de reddingsbrigades als schakel in het netwerk van *search and rescue* (SAR): “De KNRM en de Kustwacht voeren al sinds jaar en dag *search and rescue* taken op zee uit. Op de Noordzeestranden en het ruime binnenwater zijn echter

in het seizoen tussen 1 juni en 1 september overdag ook sinds jaar en dag reddingsbrigades paraat die vanaf het strand toezicht houden op de zee en zwemmers en watersporters redden die daar in de problemen raken. De gemeenten, de veiligheidsregio's, de Kustwacht en de nautische reddingsorganisaties moeten goede afspraken maken over hoe de hulpverlening en redding in de kustzone zo efficiënt mogelijk kan worden georganiseerd.”

Het is in de ogen van Trimpe Burger logisch dat ook reddingsbrigades die al met een boot op het strand paraat zijn, worden meegealarmeerd bij een SAR-melding op een locatie vlak onder de kust. “Maar dan moet wel de kwaliteit en capaciteit van de reddingsbrigades op uniforme wijze gewaarborgd zijn. De pilot met drie reddingsbrigades in de gemeente Bergen in 2010 had tot doel die uniformiteit te realiseren. Reddingsbrigade Nederland en de drie brigades werken aan een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente op basis van de gemaakte afspraken. Na gebleken succes hebben we de pilot dit jaar voortgezet.”

Trimpe Burger benadrukt dat de gelijktijdige alarmering van de reddingsbrigades vooralsnog beperkt is tot de daguren in het toeristisch seizoen, wanneer strandbewaking van kracht is en via de alarmploegen van de brigades als het strand niet bezet is. “De potentie van de reddingsbrigades is een reden om ook elders langs de kust de samenwerking op soortgelijke wijze te organiseren: De Kustwacht en de KNRM hebben met alle veiligheidsregio's in hun bewakingsgebied een convenant gesloten waarin de uitvoering van de SAR-taken en de aansluiting op de landhulpverlening helder is geregeld. Met uitzondering van de regio Hollands Midden maken de reddingsbrigades echter nog geen deel uit van dat convenant.”

KNRM EN REDDINGSBRIGADES

De KNRM en reddingsbrigades worden nogal eens door elkaar gehaald of voor één organisatie aangezien. Het zijn echter twee verschillende organisaties met hun eigen historie en hun eigen vrijwilligersbestanden. Beide organisaties zijn gericht op het redden van mensen uit het water, met als belangrijkste onderscheid dat de KNRM over grotere robuuste reddingsboten beschikt die ook onder zware weerscondities ver op open zee kunnen opereren en grotere aantallen mensen kunnen vervoeren.

Reddingsbrigade actief tijdens een overstromingsoefening.

In 1995 sloot de koepel onder de oorspronkelijke naam Koninklijke Nederlandse Bond tot het Redden van Drenkelingen (KNBRD) een convenant met het Nationaal Rampenfonds en het ministerie van BZK, voor vervanging van de uit de jaren '50 daterende sterk verouderde vloot reddingsvletten voor overstromingsrampen. Dit convenant liep in 2010 af. Een studie naar verdere versterking van de rol van de brigades en een betere aansluiting op de

aansluiten op de regionale en landelijke structuur voor crisisbeheersing. De organisatie wil met de regio's afspraken maken over alarmering en inzet bij incidenten op het water, in lijn met de regionaal geldende procedures en regelingen. Voor inzet op nationaal niveau bij overstromingen of dreiging daarvan volgt Reddingsbrigade Nederland de landelijke opschalingsstructuur, waarbij ook het LOCC in Driebergen een rol in de alarmering vervult.

Over Moerdijk en de meldkamer

De voorzitters van de 25 veiligheidsregio's kwamen 23 september bij elkaar in Utrecht. In die vergadering agendapunten ter besluitvorming, meningsvorming en ter informatie.

Peter Noordanus, voorzitter van Midden- en West-Brabant, hield een bondige presentatie over de bevindingen van zijn veiligheidsregio met de brand bij Chemie-Pack op industrieterrein Moerdijk. "Rampen vinden plaats in een gemeente. Hoe verder weg of hoe hoger je de coördinatie legt, hoe meer verwarring je organiseert", stelt Noordanus. "In Nederland hebben we een cultuur van coördinatie op coördinatie stapelen. Ik ben er echter beducht voor de coördinatie te vlug naar nationaal niveau te trekken".

Die centrale coördinatie zou Noordanus juist graag wel zien als het om de veelheid aan evaluatie- en onderzoeksrapporten na een incident gaat. Hij sprak van een 'fragmentatiebom' van rapporten die niet coherent zijn. Hij slaakte een hartenkreet om één organisatie, bijvoorbeeld de Onderzoeksraad voor Veiligheid, de regie te geven de veelheid aan evaluatie- en onderzoeksrapporten en de aanbevelingen daarin beter op elkaar af te stemmen.

Het Veiligheidsberaad nam het besluit een werkgroep onder voorzitterschap van de heer Noordanus in te stellen. De werkgroep gaat aan de slag met de vraag wat zogenoemde GRIP4+-situaties betekenen voor de coördinatie van en de communicatie over een incident.

MILJOENNOTA

In de junicirculaire is de veiligheidsregio's aangegeven dat de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) elk jaar met 1,5% afneemt, tot 6% in 2015 (ca. € 7,5 miljoen). Uit de begroting van VenJ blijkt dat de post op de begroting echter nagenoeg gelijk blijft. De € 7,5 miljoen is dus niet - zoals steeds werd beargumenteerd door VenJ - een besparing, maar komt ten gunste van de eigen middelen van het ministerie. Het Veiligheidsberaad zal hierover spreken met de minister.

NATUURBRANDBESTRIJDING

Het Veiligheidsberaad wordt op verzoek van de minister van VenJ - en onder voorbehoud van voldoende financiering - opdrachtgever van twee projecten voor natuurbrandbestrijding:

- een interregionale multidisciplinaire capaciteitanalyse, die moet uitmonden in een handreiking;
- onderzoek naar een landelijk alerteringsstelsel voor risico- en crisiscommunicatie in relatie tot natuurbranden.

MELDKAMER

Over de conceptvisie op de 'Meldkamer van de toekomst' werd meningsvormend gesproken. Portefeuillehouder in het dagelijks bestuur Henri Lenferink benadrukte nog eens dat een meldkamer niet te vergelijken is met een *callcenter*. "Het is in de meldkamer geen kwestie van alleen een melding innemen en weer uitzetten. De begeleiding van wat er zich op straat afspeelt, is een belangrijke functie van de meldkamer en daarom is een goede aansluiting met het werk op straat nodig." Het Veiligheidsberaad heeft zich opnieuw uitgesproken voor het uitgangspunt dat er één landelijke meldkamerorganisatie met tien locaties zou moeten komen. Op die tien locaties moeten zowel de intake als de uitgifte van de meldingen en de regie erop plaatsvinden.

Veiligheidsberaad

ting met het werk op straat nodig." Het Veiligheidsberaad heeft zich opnieuw uitgesproken voor het uitgangspunt dat er één landelijke meldkamerorganisatie met tien locaties zou moeten komen. Op die tien locaties moeten zowel de intake als de uitgifte van de meldingen en de regie erop plaatsvinden.

WISSELING VAN DE WACHT

In de vergadering werd Aleid Wolfsen, voorzitter van de Veiligheidsregio Utrecht, benoemd tot voorzitter van het Veiligheidsberaad. Hij volgt Thom de Graaf op, die als voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vier jaar voorzitter van het Veiligheidsberaad was.

"Thom, je hebt het Veiligheidsberaad gebracht waar het nu is", sprak Wolfsen tegen zijn voorganger. "In het begin was het pionieren. In de ruim vier jaar die het Veiligheidsberaad nu bestaat, heeft het zich met veel grote en ingewikkelde onderwerpen beziggehouden. Het is een goed collegiaal samenwerkingsverband geworden, dat mede dankzij jou ook goed vertegenwoordigd wordt in Den Haag." //

Het volledige verslag van deze bijeenkomst wordt vastgesteld op 11 november, als het Veiligheidsberaad weer bij elkaar komt. Daarna is het te lezen op veiligheidsberaad.nl.

Nationaal meldkamersysteem vervangt GMS

Het geïntegreerd meldkamersysteem (GMS) waarmee centralisten in de meldkamers werken bij de afhandeling van incidentmeldingen wordt vervangen. Het GMS, ontwikkeld in de jaren negentig van de vorige eeuw, kan niet meer tegemoetkomen aan de eisen van deze tijd.

Zo worden nu veel incidenten gemeld met een mobiele telefoon. Dan is het praktisch als de centralist direct over de locatiegegevens kan beschikken en op een kaart kan zien waar melder en dichtstbijzijnde hulpverlener zich bevinden. Dit is nu niet mogelijk. Ook is het GMS niet geschikt voor mensen die een melding per sms willen doen of met behulp van hun camera op hun mobiele telefoon willen laten zien wat er aan de hand is. Bovendien is het GMS een complex systeem en technisch verouderd. Als laatste - maar niet de minste - reden: om tot één landelijke meldkamerorganisatie te komen is een nieuw, nationaal systeem een voorwaarde.

Het Veiligheidsberaad heeft besloten dat het nieuwe meldkamersysteem in principe een standaardpakket uit de markt moet zijn.

Op dit moment wordt het project om te komen tot het Nationaal Meldkamersysteem (NMS) voorbereid. Het NMS wordt een landelijk systeem dat in alle meldkamers gebruikt moet worden. Het NMS wordt ook een systeem dat voldoet aan de eisen die een moderne meldkamerorganisatie stelt. Het conceptplan is eind augustus ter consultatie voorgelegd aan de bestuurscommissie Informatievoorziening en de managementraden van ambulancezorg, brandweer en politie en de Koninklijke Marechaussee. In het najaar wordt het definitieve plan ter besluitvorming voorgelegd aan het Veiligheidsberaad. Na vaststelling van het plan zullen met de minister van VenJ afspraken worden gemaakt over de randvoorwaarden en onder wiens verantwoordelijk het project zal worden uitgevoerd.

Omdat het NMS alles te maken heeft met de werkprocessen in de meldkamers, wordt ook parallel gewerkt aan de standaardisatie van werkprocessen. //

Voor meer informatie: Hans Lanser, projectleider Informatievoorziening, hans.lanser@veiligheidsberaad.nl

Herken, maar vooral, erken de zelfredzame burger"

"De burger als bondgenoot: dát is de kern van de visie op Zelfredzaamheid. Herken en erken de rol van de zelfredzame burger bij een ramp of crisis maar zeker ook in de dagelijkse werksituaties." Deze visie moet volgens Jac Rooijmans, voorzitter van het Portefeuillehouderoverleg Crisisbeheersing (POC) de richting en koers bepalen om zelfredzaamheid een plek te geven. "De huidige versie, opgesteld in opdracht van het POC, wordt momenteel in een vorm gegoten dat het burgers en hulpverleners echt raakt," aldus Rooijmans. Deze versie zal later dit jaar gereed zijn.

"Het is een bijzonder gegeven: burgers verlenen hulp. Denk aan de brand in een zorgcentrum in Nieuwegein waar de bouwvakkers en omwonenden meteen begonnen met het evacueren van bewoners." Het is inmiddels ook een gegeven zegt Rooijmans dat zelfredzaamheid altijd plaatsvindt. "We moeten hulpverlenende burgers niet tot ramptoeristen maken door ze achter het rode lint te plaatsen. Burgers doen heel veel en weten ook heel veel. Met deze kennis en kunde moeten we wat." De voorzitter van het POC denkt dit te bereiken door vooral te erkennen wat burgers al doen. "Neem als hulpverlener bij een incident eens kort de tijd om de situatie op je te laten inwerken. Wat is er al gebeurd door burgers? Wat moet er nog gebeuren? En vraag onder de

Rooijmans: "Burgers zijn er allang voordat wij eerste hulp kunnen bieden. Laten we ons daarbij aansluiten."

omstanders eens welke kennis aanwezig is op het plaats incident. Een groep mensen bezit nu eenmaal kennis, de zogenaamde wisdom of the crowd. Dit vraagt overigens van sommige hulpverleners een 'mindset' verandering." Rooijmans ziet vooral in het moment van de overgang van spontane naar georganiseerde hulpverlening mogelijkheden. "Het zijn in feite de momenten welke zich dagelijks voordoen. Ook dan moet je vragen aan de aanwezige burgers: wat heb je al gedaan en mag ik het overnemen? Dit vormt geen tijdverlies, maar zorgt voor een enorme winst. Om dit te bereiken moet de aanwezigheid van spontane hulpverlening worden opgenomen in opleiding, oefening en training en planvorming." Een stap, die Rooijmans in zijn eigen Veiligheidsregio heeft genomen, is het laten organiseren van een multidisciplinaire oefening waarbij burgers niet hulpeloos of verdoemd rondlopen, maar waarbij ze zichzelf in veiligheid brengen of hulpverleners aan anderen. Ook bestuurders moeten volgens Rooijmans meer aandacht krijgen voor behulpzame burgers. "Begin een persconferentie standaard met het bedanken van zelfredzame burgers. En schenk in de nazorgfase aandacht aan dergelijke burgers door ze bijvoorbeeld uit te nodigen voor

een evaluatiebijeenkomst. Zo'n bijeenkomst dient twee doelen: je geeft waardering aan burgers en krijgt input om de samenwerking tussen hulpdiensten en zelfredzame burgers te verbeteren. Volgens Rooijmans moeten we geen grip op burgers willen krijgen. "We ervaren hetzelfde als gevolg van sociale media: burgers communiceren al ruim voordat wij kunnen communiceren. Zo is het ook met zelfredzaamheid: burgers zijn er al lang voordat wij eerste hulp kunnen bieden. Het is aan ons om aan te sluiten bij burgers en hun aanwezige kennis en kunde te benutten." //

De Raad van Regionaal Commandanten, de Raad van Korpschefs, GHOR Nederland, en het Landelijk Overleg Gemeentesecretarissen werken samen in het Portefeuillehouderoverleg Crisisbeheersing. Doel van dit overleg is afstemming van en nauwe samenwerking bij de activiteiten van de koepels van de vier kolommen op het vakgebied crisisbeheersing. Een van de eerste gezamenlijke projecten van het POC was de ontwikkeling van de landelijke handreiking Regionaal risicoprofiel.

Veiligheidsregio Zeeland maakt twitterhandboekje voor piketfunctionarissen

Het piketteam Communicatie van Veiligheidsregio Zeeland is verantwoordelijk voor de woordvoering. Vanaf 'middel-incidenten' wordt het team gealarmeerd en verzorgt het voor de (Hoofd) Officier van Dienst

Brandweer de woordvoering; onder andere via twitter. Voor de woordvoering is een handboekje opgesteld waarin een aantal richtlijnen en afspraken staan over het gebruik van twitter. Inmiddels hebben veel veiligheidsregio's dit twitterhandboekje opgevraagd. Het boekje is te downloaden via www.vrzeeland.nl (onder publicaties) of www.infopuntveiligheid.nl

Volgende stap gezet in samenwerking veiligheid Deltawateren

Tijdens Vlissingen Maritiem eind augustus werd het nieuwe patrouille vaartuijg de RWS 78 officieel overgedragen aan Rijkswaterstaat Zeeland. Met de overdracht van de RWS 78 heeft Zeeland een volledig uitgerust vaartuijg dat ingezet kan worden tijdens calamiteiten op de Zeeuwse Deltawateren. De hulpverleningsdiensten worden nu in staat gesteld om te opereren in de directe omgeving van het incident wat de besluitvorming over de te nemen maatregelen verbetert. Naar aanleiding van deze overdracht stelde burgemeester Henny van Kooten van Noord-Beveland voor om een kennisplatform op te richten waar alle betrokken partijen deel van uitmaken. Zowel private organisaties, zoals bergingsmaatschappijen, als publieke organisaties. Met als doel gemeenschappelijke thema's, zoals nationale en internationale ontwikkelingen met elkaar kunnen delen en gezamenlijk afspraken kunnen maken. Dit jaar nog zal de eerste bijeenkomst van het kennisplatform plaatsvinden.

Voorlichting ná brand blijkt effectief

Het blijkt effectief te zijn om voorlichting te geven na brand. Dat wijst een pilotproject van het korps Amsterdam-Amstelland uit. Het korps gaf een halfjaar lang voorlichting aan bewoners in Amsterdam-West. Dit gebeurde kort nadat er een woningbrand was uitgebroken in die wijk. De voorlichting werd op informele wijze gegeven door brandwachten in uitrukpak. Er kwamen opmerkelijke succesvolle resultaten naar voren. Doel van het project was om burgers meer kennis te laten krijgen van brandveiligheid, waardoor het aantal woningbranden, het aantal

slachtoffers en de schade terug wordt gebracht. De bewoners kregen uitleg over wat de brandweer allemaal doet en werden geattendeerd op de gevaren en gevolgen van brand. Zo werd bijvoorbeeld verteld dat de twee grootste veroorzakers van brand de mensen zelf zijn en falende apparatuur. Ook werden foto's getoond van gevaarlijke situaties in huis. Beeld werkt namelijk altijd goed. Het Amsterdamse initiatief was genomineerd voor de Jan van der Heydenprijs 2011. Brandweer Amsterdam-Amstelland opereerde in dit preventieproject niet alleen, maar trok op met de Brandwondenstichting, Consument en Veiligheid, de Vrije Universiteit, de NVBR, het NIFV en het ministerie van VenJ. Het is de bedoeling dat het project een landelijke uitrol krijgt. Zie voor meer informatie: www.nvbr.nl of www.brandweer.nl/amsterdam-amstelland.

Nieuwe e-learning basismodule crisisbeheersing

De veiligheidsregio's Hollands Midden, Rotterdam-Rijnmond en Twente hebben gezamenlijk een e-learning basismodule crisisbeheersing ontwikkeld. De module is bedoeld voor alle beginnende functionarissen in de crisisbeheersing. Aan de Academie voor Crisisbeheersing van het NIFV is gevraagd om de module uit te rollen naar de andere veiligheidsregio's. Dit gebeurt in samenspraak met het netwerk MOTO (multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen). Zie voor meer informatie: www.NIFV.nl

Implementatie Regionaal Crisisplan op goede weg

Het inrichten van de crisisorganisatie op basis van het regionaal risicoprofiel en het regionaal beleidsplan. Dat is wat het regionaal crisisplan beschrijft. Om de samenhang te waarborgen is het Platform Regionaal Crisisplan opgericht. Daarin komen alle projectleiders samen die zich bezighouden met het opstellen en implementeren van het regionaal crisisplan op basis van het referentiekader 2009. Op dit moment zijn bijna alle regio's vertegenwoordigd in het Platform. Doel is kennis en ervaring te delen (uitwisselen van concrete informatie). Parallel aan dit platform zijn ook de regionale communicatieadviseurs betrokken om vanuit hun expertise een bijdrage te leveren aan de implementatie. Concrete resultaten die het platform heeft opgeleverd zijn: uitgebreid netwerk van projectleiders, format en handboek regionaal crisisplan en – in samenwerking met project GROOT – een pilot om de processen van

bevolkingszorg in te vullen. Voor 2012 ligt er een subsidieverzoek bij het Veiligheidsberaad voor het in stand houden en ondersteunen van het platform. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Academie voor Crisisbeheersing. Achtergrondinfo: www.regionaalcrisisplan.nl.

Een witte ramp, bent u voorbereid?

GHOR Bestuurdersconferentie op 2 november

Op woensdag 2 november a.s. houdt GHOR Nederland in nauwe samenwerking met het Veiligheidsberaad de bestuurdersconferentie: 'Een witte ramp, bent u voorbereid?' Ervaringen en kennis delen over de inzet van de GHOR bij enkele grote incidenten, zoals bij het schietincident in Alphen aan den Rijn en bij de zedenzaak in kinderdagverblijf Het Hofnarretje te Amsterdam, staat deze dag centraal. Vanuit de ervaringen die zijn opgedaan bij diverse 'witte' rampen wordt in een aantal interessante leersessies ingaan op actuele bestuurlijke vraagstukken. De conferentie is bedoeld voor burgemeesters, wethouders Volksgezondheid en directeuren Publieke Gezondheid (GHOR en GGD). Voor meer informatie zie: www.bestuurdersconferentieghor.nl.

Minister VenJ geeft opdracht tot bouw extra opstelpunten

De minister van Veiligheid en Justitie stemde 14 september in met fase 2 van het project Oplossen Dekkingsissues Nederland (ODIN). 53 dekkingsproblemen in het C2000-netwerk worden in twee jaar opgelost. Dit is een uitwerking van de toezegging uit 2010 van de toenmalige minister van BZK om de dekkingsproblemen van C2000 versneld weg te werken. Het heeft de nodige tijd gevraagd voordat de bouw van de nieuwe opstelpunten kon starten. De reden: gebrek aan radiofrequenties. In fase 1 van het project ODIN heeft de Unit Meldkamer Systemen van de vts Politie Nederland (UMS) dit probleem onderzocht en grotendeels opgelost. UMS gaat een aantal technische maatregelen doorvoeren waardoor er radiofrequenties vrijkomen voor de nieuw te plaatsen opstelpunten. Ook mag C2000 tijdelijk medegebruik maken van de radiofrequenties van het ministerie van Defensie.

Om de frequenties van Defensie in gebruik te kunnen nemen moeten alle 87.000 portofoons en mobilfoons van C2000 worden hergeprogrammeerd. Daarvoor sluit het project ODIN aan bij een van de verbeterprojecten van het veld: nieuw Landelijk Kader Fleetmap. Ook voor dit project zullen de randapparaten worden hergeprogrammeerd.

Stuur een mail!

HIER KAN UW NIEUWS STAAN

Wilt u uw kennis over projecten en initiatieven delen met uw partners in het land? Of heeft u nieuws betreffende uw veiligheidsregio? Stuur dan een mail naar de redactie: redactie@veiligheidsregio@veiligheidsberaad.nl

DE VEILIGHEIDSREGIO IN UW BRIEVENBUS?

De Veiligheidsregio niet ontvangen? Of zijn uw adresgegevens veranderd? Stuur dan een mail naar: redactie@veiligheidsregio@veiligheidsberaad.nl

AGENDA

De expertmeeting op 30 november heeft als onderwerp 'de Gemeentelijke Processen Op Orde' en vindt plaats bij het NIFV in Arnhem. Zie voor meer informatie: www.expertmeetings-veiligheidsregio.nl.

COLOFON

De Veiligheidsregio is een kwartaaluitgave van het Veiligheidsberaad in samenwerking met NVBR, Politie Nederland, GHOR, VNG en het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Het kopiëren en/of overnemen van (delen van) de inhoud van deze uitgave is toegestaan, mits men vooraf toestemming vraagt aan de redactie en onder bronvermelding.

Veiligheidsberaad

REDACTIEADRES

Bureau Veiligheidsberaad
T.a.v. redactie De Veiligheidsregio
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
redactie@veiligheidsregio@veiligheidsberaad.nl

HOOFDREDACTIE

Veiligheidsberaad, Winrie de Boer

REDACTIERAAD

GHOR, Michiel Hoorweg
NVBR, Michel Versteeg, Frank Huizinga
VNG, Roelant Schenk, Silvana van Doorne
Politie Nederland, Frédérique de Vries

REDACTIE

Ministerie VenJ, Peggy Kruikemeijer
Veiligheidsberaad, Elize Fallon, Joke van der Schaaf

Eindredactie: Ada Kraft

Redacteuren: Rob Jastrzebski, Roy Johannink, Klaas Salverda.

Traffic: PINO evenementen & congressen

Ontwerp en opmaak: BORREN

Fotografie: Koos Groenewold, Peter Hofman, Bart Homburg, Rob Jastrzebski, Maarten van der Voorde, de gemeenten Utrecht, Zwolle en Naarden, de veiligheidsregio's Brabant-Zuidoost en Zeeland, Brandweer Amsterdam-Amstelland,

Cartoon: Patrick van Gerner

Drukwerk: Roto Smeets Utrecht

Oplage: 10.000 - oktober 2011